

Laulu- ja tantsuareen on valmis

Homme õhtul avatakse Viljandis pidulikult renoveeritud lauluväljak. Sakala käis kohapeal uurimas, mida uut enam kui miljonieurone investering on maakonnakeskusele juurde andnud.

LK 8

«Kui aga Tapa puurilt kaane eest kangustasime, oli kogu kohtumine juba meie kontrollida.

MARKO KOKS, Viljandi käsipallitreener

LK 14

LAIDONERI PLATS 8

Segane võlg ei lase arendajal uhket vanalinna maja osta

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Kunagist kultuuriakadeemia peahoonet müüv maakler on veendunud, et majale leiduks kohe ostja, kui hoone kohal ei ripuks ühe Tallinna ettevõtte laenukohustust, mille täpne suurus pole selge.

Juba peaaegu aasta aega kohtutäituri abiliseena Viljandi vanalinnas Laidoneri platsi ääres seisvale endisele kultuurikooli hoonele ostjat otsiv Pindi Kinnisvarabüroo maakler Siirius Sikka on leidnud inimese, kes sooviks seda endale saada. Ostja kavatseb rajada sinna eksklusiivsed korterid ning Sikka on veendunud, et kaup saaks tehtud kohe, kui maja kohal ei lasuks kahtlast võla nõuet.

Võlausaldaja tahab 115 000 eurot

Nimelt on maja sundmüügis koos hüpoteeginõuetega, mis on seatud Tallinnas asuva kinnisvarahaldusfirma Adelan KVH kasuks. Müügidokumentidest saab küll välja lugeda hüpoteegi suuruse, kuid tegelik võlasummat neis ei kajastu.

Adelan KVH juhatuse liige Aleksander Kolodi kinnitas, et nõue maja praeguse seadusliku omaniku Virgo-Jürgen Runstücki vastu on veidi üle 115 000 euro. Kolodi lisas, et Adelan KVH pole võlanõudest loobunud ja see tähendab, et maja uus omanik peab selle summa firmale välja maksma.

Sikka selgitusel muudab kogu müügiotsustamise äärmiselt keeruliseks see, et kinnisvarahaldusfirma võlanõue ei kajastu otseselt kohtutäituri müügidokumentides ja nii ei saa ükski ostja olla kindel, et võlasumma selliseks ka jääb. Lisaks pidas Sikka vähetõenäoliseks, et keegi soovib osta sundmüügist

maja 199 000 euro eest ning maksta lisaks veel 115 000 eurot eelmise omaniku võlga.

Kohtutäitur Elin Vilippus on hoonet oksjonil müüa üritanud korduvalt. Kui algul oli hind 650 000 eurot, siis aja jookkul on see alanenud 199 000 eurole. Sellise alghinnaga oksjon oli kolmapäeval, kuid huvilisi ei leidunud. Seega on vanalinnas asuva 1283 ruutmeetri suuruse ajaloolise hoone hind langenud samale tasemele heas seisukorras oleva paarisajaruutmeetrisel eramajaga Viljandi äärelinnas.

Laguneva hoone oksjonid jätkuvad

Kas ja millal tuleb järgmine enampakkumine, seda ei osanud kohtutäituri abi Sergei Volf neljapäeval öelda. Et maja on sundmüügis aktsiaseltsi Bigbank nõudel, kellele Virgo-Jürgen Runstück on samuti võlgu, sõltub uue oksjoni korraldamine ja uus alghind selle panga tahtest. Müügi korral saab kogu summa endale Bigbank ning uus omanik talle midagi tasuma ei pea.

Adelan KVH nõudeid Volfi selgitusel kustutada ei saa. «Hinnanguid hüpoteegiga tagatud nõude suurusele kohtutäitur ei anna,» lisas ta.

Et Virgo-Jürgen Runstück on teadaolevalt Eestist lahkunud ja võlausaldajad pole temaga ühendust saanud, ei olnud ka kohtutäituri kinnisvaramaakleril ja maja osta soovitel inimestel pikka aega võimalik majja siseneda. Nüüd on kohus andnud välja määruse, et koos Siirius Sikkaga võivad soovijad sinna minna.

«Olen seal nüüd käinud ja päris pika aja majas veetnud,» rääkis maakler. Koos ühe ostuseltskonnaga veetis ta hoones üle poolteise tunni ning seejärel loobus seltskond ostumõttest.

Praegusele peamisele huvilisele on Sikka hoone seisukorda kirjeldanud. «Ta pole ise sees käinud, aga on kirjelduse põhjal asjast väga huvitatud,» lausub ta.

Raekoja vastas asuv tühi hoone on muutunud möödujatele ohtlikuks. Et sel omanikku pole, tellis linnavalitsus eelmisel nädalal oma kulul kohale ehitismehed, kes eemaldasid maja fassaadiilt lahtisi kive. ELMO RIIK

Tsaariajal hotelliks ehitatud majas oli viimase suure sõja ajal Viljandi koonduslaagri haigla ning pärast seda töötas

seal kolm kooli. Kui kultuuriakadeemia eelkäija sajandivahetusel ära kolis, tegutses seal mõnda aega publi Poolel Teel.

Viimasel ajal on maja kasutuna seisnud. See laguneb ning hoone fassaad on möödujatele ohtlikuks muutunud.

Ostame

metsakinnistuid, kasvavat metsa ja põllumaad.

Info tel 434 2330, 505 7355.
E-post apmets@apmets.ee

ILM

Täna on vahelduva pilvisusega ilm, õhtul pilvisus tiheneb, hakkab sadama lund ja lörtsi. Puhub edelatuul kiirusega 3-9 meetrit sekundis. Õhutemperatuur on 0 kuni -2 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 8.38 ja loojub kell 15.34.

VILJANDIS

Põnevusmäng

Täna, pärast raamatukogu sulgemist algab sealsamas mõrvamüsteerium.

Teatriõhtu

Täna kell 14 saab Ugalas vaadata lavastust «Vana õngitseja».

Laululava avamine

Homme kell 16 avatakse lauluväljak. Esinevad koorid, tantsurühmad ja orkestrid.

Advendikontsert

Homme kell 17 musitseerivad Jaani kirikus linna ja maakonna muusikakollektiivid.

EESTIS

Infomess

Täna jätkub Tallinnas Piritas messikeskuses eile alanud noorte infomess Teeviit 2013.

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

» TITTAAN

«Linnavolikogu istungil ei ole mõtet Kuku raadio stiilis «Vox populit» teha.»

RANDEL LÄNTS,
Viljandi linnavolikogu esimees
(Sakala, 28. november)

VABA MÕTE

Augu ümber

Harigu inimene end kui targaks tahes, arusaamatute asjadega satub ta elus silmitsi ikka palju sagedamini kui nendega, mille olemus talle jalamaid selge on. Nii oleme alata sunnitud õhku ahmides küsima, mille pagana pärast poliitikut, ärimehed, aga ka kultuuriinimesed käituvad nõnda, nagu nad käituvad. See pole ju loogiline, selles puudub vähimgi ratsionaalne iva, laiutame käsi.

Tahtmata libastuda arutu üldistamise teel, julgen ikkagi nentida, et seletamatute nähtuste taga on pahatihti rumalus ja mõnikord suisa kuritegu.

Iselaadne tõestus eelõeldule on meil võtta lõppevast nädalast. Vähe on neid Viljandi uudiseid, mis pälviksid sama suurt üle-eestilist tähelepanu kui teade sellest, et politsei otsib Koidu tänava kõnniteesillutisele neonroosa ringi jätnud inimest. Tõepoolest: kes oleks osanud arvata, et tibatilluke värvilaik võib uurijatele kujutada tähtsat niidiotsa ühe hiljutise röövi juhtumi lahendamisel. Olgugi et uudis moondus suhtlusvõrgustikes välgukiirusel naljanumbriks, on selle taga tõsine lugu.

Teine näide. Aastate eest paelus minu tähelepanu Viljandi südalinnas kõige käidavamas kohas kümme-konnasentimeetrise läbimõõduga, ent põhjatuna tundunud auk. Esiot-sa haigutas avaus kõnnitee ja muruplatsi piiril, ilma et ükski linlane oleks selle juures kukalt kratsinud. Lõpuks torkas keegi sellesse pika karvase kaidaka – nähtavasti selleks, et mõni hajevil jalutaja sinna sisse ei koperdaks.

Sellega asi piirdus. Nädalaid, ehk isegi kuid ei toimunud augu ümber mingit tegevust ning ainus, kes selle tekkepõhjuse üle näis juurdlevat, olin mina. Kuna läheduses ei paistnud ühtki kaevukaant, langes ära esmane oletus, et sealt võiks kulgeda torustik, mille kohalt pinnas on hakanud tasapisi sisse varisema.

Alles pärast seda, kui olin ajalehte kirjutanud iroonilise pealkirjaga repliigi «Linnas on üks asi», ilmnas, et sealsamas paari meetri sügavusel maa all laiutab vana kelder, jäänud majast, mis 1944. aastal riigimono-poli laos määratlenud sõdurite käe läbi alguse saanud suurpõlengus hävis.

Seal ta oli: justkui moraliseeriv meeldetuletus viinapääljast punaväelaste aastakümnetetagusest kuriteost, mis lennutas punase kuke turjal ajalukku mitu toredat südalinna kvartalit.

Umbes samasugune tunne, nagu tekkis toona seal augu juures, on mind viimastel nädalatel vallanud kultuurilehe Sirp ümber puhkenud mürglit jälgides. Huvitav, kas ka selle pummelungi tagamaad lasevad end kunagi ootamatult lahti harutada nagu paljud Teise maailmasõja ajal toimepandud nurjatused. Võib-olla avaneb meile millalgi võimalus kainelt hinnata, kas tegu oli puhastustule või pigem ikka laastava tragöödiaga, mis olulisi väärtusi tuhaks muutis.

Praegu on minu meelest võimatu öelda, kes viinakeldri ukse lahti murdis. Ammugi ei tea me, kes esimese toobi hundijalavett välja valas ja kes lõpuks tikku tõmbas. Kindel on vaid see, et pauk oli vägev.

RANNAR RABA,
Sakala vanemtoimetaja

Praegu on minu meelest võimatu öelda, kes viinakeldri ukse lahti murdis. Ammugi ei tea me, kes esimese toobi hundijalavett välja valas ja kes lõpuks tikku tõmbas.

Nädala foto. Kes on poolt?

ELMO RIIG

Esmaspäeval leidis Viljandi gümnaasiumis aset Euroopa Parlamendi istung. Õigemini seda matkiv kogunemine, millest võttis osa 75 kooli esimese ja teise kursuse õpilast. Samasuguseid üritusi korraldati sel päeval kõikjal Eestis.

Viljandi gümnaasiumi õpilased arutasid auditooriumis viit resolutsiooni, millest kolm lükati hääletamise tulemusena tagasi. Kui algul kulus mõnevõrra aega, et ettevõtmisse sisse elada, siis lõpuks tehti resolutsioonide läbisurumiseks juba lobitööd. Uuriti kaasliikmetelt, kes on poolt ja kes vastu, ning peeti hoolega hääletarvestust. (Sakala)

NÄDALA AITAJAD

Sõdurid tulid appi

Kui mõnikord võib tunduda, et tänapäeva kiire elutempo juures pole inimestel vabatahtlikuks tegevuseks aega, üksteist ei märgata ja noored ei pea eakatest lugu, siis eelmisel pühapäeval Viljandis teoks saanud aktsioon näitas risti vastupidist.

Kõik algas sellest, kui Vana-Võidus veoautojuhiks õppivad kaitseväge logistikapataljoni ajateenijad märkasid õppesõitu tehes, et Viljandis on palju räämas hoove ja maju. Nii sündis idee aidata eakatel ja puuetega inimestel sügistöid teha.

Et kaitseväge juhtkond kiitis

plaani heaks, võttiski kaheksa ajateenijat pühapäeval asja ette. Mundrikandjaid, kes olid valmis aktsiooniks käed mustaks tegema, oli tegelikult palju rohkem, kuid et Viljandi sotsiaalametile andis endast märku vaid viis abivajajat, poleks kõigile lihtsalt tööd jagunud.

Puud said lõhutud, lehed riisutud ja aiamaa kaevatud. Inimestel, kellele sõdurid appi tulid, jätkus üksnes kiidusõnu ning usutavasti andis päev ka ajateenijatele suure annuse häid emotsioone.

KARL-EDUARD SALUMÄE

ELMO RIIG

NÄDALA TIPP

MARKO SUURMÄGI

Roosa täpp

Sakalas polnud enam ammu ilmunud niisugust uudist, mis üle Eesti nii palju kõmu oleks tekitanud kui teade, et kriminaalpolitsei otsib roosa täpi tegijat. Kes veel ei tea, siis paarikümnesentimeetrise diameetriga sõõr või plekk – kuidas keegi seda nimetada soovib – ilmus Viljandisse Koidu tänavale asfaldile.

Klassikaline ajakirjandus täpile küll suurt tähelepanu ei osutanud, ent uus meedia, eeskätt Facebook, kubises selle uudise jagamise linkidest ja kommentaaridest.

Päris kiiresti sai selgeks, et roosa täpi asfaldile joonistamine pole siiski kuritegu, vaid sellega seostatakse üht

röövi. Nüüdseks on selgunud, et 18. oktoobri hommikul kell 5 rünnati seal piirkonnas naelapüstoliga üht paarikümneaastast noormeest. Teda haavati ning talt võeti ära raha ja nutitelefoni.

Politseil on alust uskuda, et roosal täpil ja röövil on seos, aga milles see seisneb, seda ta uurimise huvides ei ütle.

Sakalal on kinnitamata andmeid, et Eestis laineid löönud värvipleki otsimise uudisest oli politseiuurijatele kasu. Tänu sellele on saadud vihjeid, mis võivad röövi tabamisele kaasa aidata.

MARKO SUURMÄGI

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

371 000

Statistikaameti andmetel vähenes sõitjatevedu Eesti raudteel aastaga ligi protsendi võrra. Rongiga sõitis oktoobris 371 000 inimest. Kaubavedu raudteel kahanes eelmise aasta oktoobri 3,5 miljonilt 3,4 miljonile tonnile.

Praegu ilutsevad Kauba ja Pika tänava nurgal seisva massiivse kivihoone fassaadil tekstiiläri tähistavad valgusreklamid. Märtsi lõpuks peaks need olema asendatud Viljandi vallavalitsuse asupaika tähistava sildiga.

ELMO RIIG

KINNISVARA

Vald lööb tekstiilifirmaga haldushoone ostuks käed

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Viljandi valla haldushoone leidmiseks korraldatud avalik pakkumine üllatusi ei toonud ning omavalitsuse otab oodatult aktsiaseltsile Toom Tekstiil kuuluva maja.

Kauba ja Pika tänava nurgal seisvat ajaloolist hoonet piidlesid ühinemist kavandanud Paistu, Pärsti, Saarepeedi ja Viiratsi valla juhid juba enne oktoobrikuiseid valimisi. Sellest hoolimata viidi kiirkorras läbi avalik pakkumine ja kutsuti ka teisi Viljandi südalinna kinnisvaraomanikke oma vara välja pakkuma.

Mitu telefonikõnet

Vallavanem Ene Saar sai seepeale küll mitu telefonikõnet, kuid ühtki kirjalikku ettepaneku

kut etteantud tähtjaks tema lauale ei jõudnud. «Küsimine, kas oleks mõtet tulla ettepanekutele, mis ei vasta meie sätestatud tingimustele. Juttu oli muu hulgas päris uue maja ja maa-aluse parkla ehitamisest,» kirjeldas ta ning kinnitas, et lükkas sellised variandid pikema arupidamiseta tagasi, sest need poleks olnud vallale jõukohased.

«Meie eesmärk on vallamaja avada nii, et selleks ei kulaks ülearu palju raha ja aega. Toom Tekstiili pakkumine tagab selle,» sõnas vallajuht.

Kui kõik laabub, allkirjastavad pooled notaribüroos ostu-müügilepingu veel detsembrikuu jooksul. Senistel läbirääkimistel kokku lepitud pidepunktid annavad tekstiiliettevõttele väljakolamiseks aega veebruari alguseni. Ene Saar avaldas lootust, et ehk vabaneb pind siiski juba jaanuari keskpaigas. Vallamaja sisseseadmiseks tarvilike töödega on kavas pihta hakata kohe pärast seda, et ametnikud võiksid neljast senisest vallamajast kokku kolida hiljemalt märtsi lõpuks.

Kontor kolib Leola tänavale

Kontor kolib Leola tänavale

Toom Tekstiili haldusjuht Eduard Elbrecht rääkis, et firma on uue kontori asupaigana kaalunud mitut varianti, muu hulgas Männimäel mullu käima pandud tekstiilijäätmete töötlemise tehase juures olevaid kasutusea ruume. Senise seisuga on tema sõnul siiski kõige tõenäolisem, et büroo seatakse sisse majanduskriisi keerises pankrotistunud Levi Ehituse ruumides Leola tänav 49 majas. Samas ehitises paiknevad elektrikaupu müüv aktsiaselts Electrum, turvasüsteemidele keskendunud osatühing Nano ning vee- ja kütteseadmetega tegelev osatühing Toru-Jüri.

Koos Toom Tekstiili bürooga kolib vallavalitsuse saabudes uude kohta firma tütarette-

MAJA

Tulevane Viljandi valla vallamaja kannab aadressi Kauba tänav 9.

- Majas on kasulikku pörandapinda ligi 550 ruutmeetrit.
- Omavalitsus maksab aktsiaseltsile Toom Tekstiil hoone eest 270 000 eurot.
- Maja korramiseks ja sisseseadmiseks ollakse valmis kulutama ligikaudu 100 000 eurot.

Allikad: Viljandi vald, Toom Tekstiil

võtte Dreamland kauplus. Kuhu täpselt uus pood tehakse, on Elbrechti sõnul veel lahtine.

Haldushoone ostmiseks ja korramiseks kasutab Viljandi vald riigilt saadavat 650 000-eurost ühinemistoetust.

Linnavolikogu lubas linnapea kunstiliseks juhiks

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Viljandi vastne linnapea Ando Kiviberg võib volikogu loal jätkata suvise folgipeo korraldamist kunstilise juhina. Varasemate aastatega võrreldes muutub töös vaid see, et ta ei tee finantsotsuseid.

Viljandi pärimusmuusika festivali korraldava Eesti pärimusmuusika keskuse uue juhi Tarmo Noormaa selgusel on Kivibergile antud uus ametinimetus – kunstiline juht – pisut eksitav. «Tema ülesanne on hallata festivali kui tervikut,» selgitas ta.

Jätkab pealikutööd

Küsimusele, kas nüüd tuleks festivali pealikuks hakata nimetama Tarmo Noormaad, sest tema on keskuse juhataja, vastas Noormaa, et tema jääb endiselt programmipealikuks. «Õige oleks pealikuks nimetada ikkagi Andot,» ütles ta. «Kui inimene on seda tööd nii pikalt teinud, siis on ju mõistlik tema oskused maksimaalselt ära kasutada.»

Varasemate aastatega võrreldes Kivibergi ametikohused Noormaa sõnul eriti ei muutu, kuid finantsotsuseid Kiviberg enam teha ei saa. Volikogule saadetud kirjas lubas Eesti pärimusmuusika keskuse nõukogu esimees Jaak Allik, et huvide konflikti ning korruptsiooniohu vältimiseks muudetakse festivali korraldamise ülesehitust nii, et linnapeaametit pidav Kiviberg ei peaks tegema ühtegi rahaga seotud otsust.

Keskuse põhikirja järgi on allkirjaõigus ainult Noormaal ning Kiviberg ei saaks ka parima tahtmise korral omatahtsi mingeid makseid kinnitada.

Opositsioon ei hääletanud

Viljandi linnavolikogu istungil tekitas linnapea teise ameti pidamine palju vastakaid arvamusi. Opositsiooni

Viljandi linnapea Ando Kiviberg võib volikogu loal jätkata ka pärimusmuusika festivali korraldamist.

ELMO RIIG

esindajate meelest pole see eetilise, sest linnapea saab teise töö eest palka, samal ajal maksab linn oma eelarvest tema tööandjale igal aastal ligi 45 000 eurot toetust. Samuti leiti, et linnapeal ei saa kahe ameti pidamiseks aega jätkuda.

Ando Kiviberg oli volikogu liikmete küsimustele vastates kindel, et ajapuudust ei teki, ehkki ta tunnistas, et Viljandi linnapea ametiga toimetulekuks ei piisa nädalas 40 tunnist, nagu näeb ette seadus. Festivali kunstilise juhi ametit lubas ta pidada ainult väljaspool linnapea tööaega.

Hääletamisel opositsioon ei osalenud, sest nimetas eelnõu arusaamatuks.

Kiviberg on lubanud, et taandab ennast linnavalitsuses kõigist otsustest, mis puudutavad kas pärimusmuusika keskust või pärimusmuusika festivali korraldamist.

Kraavi sõitnud autojuht viidi haiglasse

Neljapäeva hommikul kaotas Imaverest Viljandi poole teel olnud 49-aastane Veera Võhma lähistel oma Ford Mondeo üle kontrolli ning sõit lõppes vastu puud.

Õnnetus juhtus neljapäeval kell 8.04 Imaveres ja Viljandi vahelise tee 22. kilomeetril. Auto sõitis seal teelt välja ja maandus parema küljega vastu puud.

Sõiduautot juhtinud naine toimetati Viljandi haiglasse.

Politsei teatel oli liiklusõnnetuse sündmuskohal sõidutee libe. (Sakala)

OLUSTVERE

Kergliiklustee ühendas kaks asulat

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Kui seni pidid Reegoldi külast Olustvere aleviku kulgejad maantee servas kõndima, siis nüüdsest on nende käsutuses 1,37 kilomeetri pikkune kergliiklustee.

Reegoldi rahvas käib Olustveres poes, koolis või lasteaias, olustverelastel on aga asja Reegoldisse Paala rahvamajja ja noortekeskusesse.

«Seda teed mööda on nüüd tore astuda. Loodame külaelanikega tee äärde istumiseks pingid meisterdada, siis on veel vahvam,» ütles Paala rahvamaja juhataja Lea Viigand.

Reegoldi elanik Mai Parik sõnas, et kasutab teed iga päev, ning kiitis, et nii saab kahe asula rahvas teineteisega paremini lävida.

Ka Papioru küla elanik Tiit Härm on uue teega väga rahul. «Seni pidime kingad viltu talama,» ütles ta.

Tihe sportimispaik

Ehkki pidulik avamine oli eile, on kõnealune tee valmis olnud juba rohkem kui kuu aega. Õhtuti on valgustatud rajal ohtrasti jalgrattureid, kepikõndijaid ja niisama jalutaid ning noor-

rem rahvas teeb tõukerataste-ga võidusõitu.

Olustvere lasteaia juhataja Saima Kingu sõnustas, et nad mudilastega seal tihti käinud. Tavaliselt kõnnitakse viadukti-ni ja jälgitakse rongi möödatus-hisemist. Kui uued rongid sõit-ma hakkavad, on taas põnevat uudistamist.

«Püüame sellel teel noor-tele organiseerida mitmesugu-seid üritusi, et neid arutust eemale meelitada,» lisas Suure-Jaani vallavalitsuse spordi-ja noorsootöö nõunik Mati Adamson.

Oodatakse Suure-Jaani teed

Tee projekteeris osatühing Tinter-Projekt, ehitas osatühing Tavt. Tee-ehituse objektijuht oli Tõnis Laos ja projektijuht Ivar Sova. Tööd algasid mai-kuus.

Objekti kogumaksumus oli 222 951 eurot, sellest valla osalus on 39 127 eurot. Ettevõtluse arendamise sihtasutus (EAS) annab 183 823 eurot, mis, tõsi küll, on esialgu ehitajale laekumata.

Seda, kas vastavatu kergliiklustee suudetakse talvel alati lumest puhas hoida, vallavanem Tõnu Aavasalu päris kindlasti lubada ei sõandanud.

Reegoldis elava Virve Mankini meelest oleks samasugust kergliiklusteed hädasti vaja ka Suure-Jaani ja Olustvere vahe-

Kergliiklustee avasid Olustvere lasteaia mudilased, kes näitasid kahel jalal liikuvaid sõidukeid.

ELMO RIIG

le. «Bussiliiklus on nende asulate vahel peaaegu nullitud, seega sõidavad paljud seal jalgrattaga,» selgitas ta. «Paraku on

tee väga kitsas ning kui autod mõlemalt poolt mööda tuhisevad, ratturite ruumi ei jäägi.» Tõnu Aavasalu sõnustas, et

nimetatud lõik valla kergliikluskavas sees, samuti on plaanis tee Suure-Jaanist Lahmusele ja Sürgaverest raudtee-

peatuseni. Seda, millal nendes paikades tööks läheb, ta öelda ei osanud, esmalt tuleb fondi-dest raha leida.

KOLISIME!

RAHVA RAAMAT ON NÜÜD

CENTRUMI KESKUSES

Kolimishinnad kuni pühapäevani (8.12)

-10%

**Püsi-
kliendiks
tasuta.**

Palju eripakkumisi püsikliendile

Tallinna 24
E-R 9.00-19.00 L 9.00-17.00
Oleme avatud ka pühapäeval 9.00-15.00

WWW.RAHVARAAMAT.EE

ra Rahva Raamat

AS ROGER PUIT
OSTAB JÄTKUVALT
ERAMETSKONNA
LOOMISE
EESMÄRGIL
TALUMAIID

HOOLI OMA METSA
TULEVIKUST.
HELISTA TEL 434 7647.
504 1062, FAKS 434 7710.
ROGERPUIT@HOT.EE

DAMMIX

ostab
• KASVAVA METSA
RAIEÕIGUST
• METSAMATERJALI
• METSAKINNISTUID

kalle@dammix.ee
info tel 5629 4011
www.dammix.ee

**FOREST
RESERVES**

OSTAME
• METSAKINNISTUID
• KASVAVA METSA RAIEÕIGUSI
• PÖLLUMAAD KOOS METSAGA

FOREST RESERVES OÜ Tel +372 515 6858
e-post: info@forestreserves.ee
www.forestreserves.ee

Metsapartner OÜ

- Metsamajanduskavade koostamine
- Metsamaterjali ost
- Raie ost
- Metsakinnistute ost
- Metsa istutamine
- Abi metsanduslike toetuste taotlemisel

Tel 5343 0433, kristjan@metsapartner.eu
www.metsapartner.eu

**KVALITEETNE raamatupidamis-
teenus ja usaldusväärne partner**

- Raamatupidamisteenus
- Äriühingute asutamine
- Toetusala nõustamine
- Toetusprojektide koostamine
- Aastaaruanded

Külastage meid:
Riia 24D, Tartu

Aakri Raamatupidamine OÜ
Tel 5303 7453
www.priatoetused.ee
aakrip@gmail.com

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ELU ÜLLATAB! Teinekord üllatavad ka hinnad KUUMAKSE 99 €

Kombineeritud kütusekulu 3,9 – 5,9 l / 100 km, CO₂ emissioon 104 – 137 g / km. Pildil on illustreeriv tähendus.

UUS ŠKODA Rapid Spaceback!
Universaal, kupee ja luukpära -
kõik ühes!

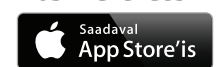
Tutvu liisingtingimustega www.seb.ee/liising, vajadusel konsulteerige SEB pangakontoris. Autoliisingu krediitkulukuse määr on 2,66 % (seisuga 19.11.2013) aastas järgmistel näidistingimustel: vara hind 11 700 € (sisaldab käibemaksu), aastane intressimäär 1,99 % + 3 kuu Euribor, lepingutasu 199 €, periood 60 kuud, sissemaks 20 %, jääkväärtus 35 %.

Moller Auto Viljandi OÜ • Viljandi, Tallinna mnt 45 • Telefon: 4355 340 • viljandi@skoda.ee

4 AASTAT
120 000 km
ÜLEEUROOPALINE
GARANTII

ŠKODA Eesti
mobiilirakendus

f [Facebook.com/skodaestoni](https://www.facebook.com/skodaestoni)

www.skoda.ee

Ekki töötukassal oleks tahtjatele Viljandisse töökohti pakkuda küll, eelistavad just Lõuna-Viljandimaa elanikud välismaal töötada.

ELMO RIIG

UURING

Kaugemalt Viljandisse naljalt tööle ei kiputa

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Viljandis käivad tööil küll paljud lähemate valdade elanikud, kuid näiteks Lõuna-Viljandimaalt minnakse tööle pigem välismaale kui linna.

Eile avaldatud kogumiku «Eesti piirkondlik areng 2013» üks koostajaid on viljandimaalane Mihkel Servinski, kes töötab statistikaametis väljaannete peaanalüütikuna. Tema jaoks polnud selles 320-leheküljises trükises Viljandimaa kohta suurt midagi üllatavat, sest kohaliku elanikuna teab ta trükises väljatoodud probleeme juba pikemat aega.

Servinski jätkas, et siiski leidub kogumikus ka talle mõtlemapanevat. Ta tõi näiteks töölkäijate pendeldamise maakonnas, eriti selle, et Viljandi linn ei ole tähtis töörande sihtpunkt Kõo, Abja ja Karksi vala ning Mõisaküla linna elanikele. Nemad eelistavad töötada oma kodukandis või minna hoopis välismaale.

Nii näiteks elab Mõisakülas viimase rahvaloenduse andmetel 238 töötavat inimest ja ligi kümme protsenti neist teenib leiba välismaal. Neid on kolm protsenti rohkem kui Viljandis töötavaid mõisakülalasi. Kui Viljandis jaguks teoreetiliselt töökohti igale tööeas linlasele, siis Mõisakülas saab vaid umbes nelikümmend protsenti kohalikest oma kodulinna palka teenida.

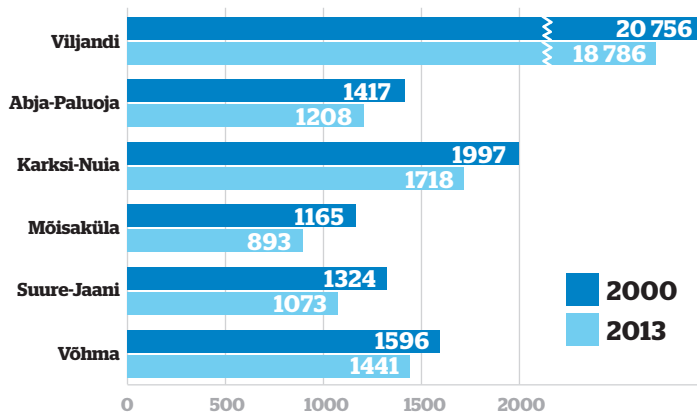
Viljandis on 7670 Eesti alalise elanikuga täidetud töökohta. 95,7 protsenti linna töötajast elab maakonnas, neist omakorda 62,6 protsenti Viljandis. Seega käib suur osa linlastest tööil kusagil mujal, põhiliselt Harjumaal või välismaal.

Suurim töökohtade hõivatus kohalike elanikega on näiteks Abja-Paluoja, kus 343 töökohast 74 protsendil töötab oma valla inimene. Kui kõik Abja-Paluoja hõivatud sooviksid töötada oma vallasiseses linnas, jätkuks kohti umbes 90 protsendile. Tunduvalt kehvas seisus on näiteks Võhma ja Suure-Jaani linn, kus tööd saaksid vaid umbes pooled kohalikud.

Mihkel Servinski sõnul on

ARVUD

Elanike arvu vähenemine Viljandimaa tömbekeskustes kolme aastaga

Allikas: statistikaamet

teine oluline küsimus tömbekeskused ja nende määratlemine. «Eestis ongi ainult üks tõeline tömbekeskus ja see on Tallinn,» ütles ta ning lisas, et kõigepealt tuleb kokku leppida, mis tasandi tömbekeskusest räägitakse.

Servinski sõnul peab igas tömbekeskuses olema vähemalt üks kool, korralik kauplus ja noored inimesed. «Kui lapsed sünnivad, on elujõudu. Kui

aga elu pole, siis ei saa rääkida ka elujõust,» lausus ta.

Kui praegu on maakonnas kuus tömbekeskust, siis uuringu kohaselt on väga tõenäoline, et nelja aasta pärast on see nimekiiri lühenenud, sest rahvarvu kriteerium on täitmata. 15–20 aasta pärast on prognoosi kohaselt kõrgis Viljandimaa praegustes suuremates asulates, välja arvatud Viljandi linn, vähem kui tuhat elaniku.

Jõuluvana meeskond jõudis Mustlasse

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Läinud talvel kaunistasid Tartu kõrgema kunstikooli õpilased Mustla peatänavale elektriposti otsas turnivate pākapi-kudega. Eile olid tudengid jälle platsis, et jõuluaaja vaatamängule seekord veelgi suuremad mõõtmed anda.

Tarvastu vallavanema Alar Karu sõnul sai omavalitsuse ja kunstikooli õppejõu Mati Karmini koostöö alguse siis, kui skulptorilt telliti kuulsad maadleja ja Eesti esimese olümpiamedali võitja Martin Kleini skulptuuri kavand.

Elmisel sügisel arutati Karu mäletamist mööda ise keskis linna peatänaval jõulumeeleolu loomise võimalusi ning jõuti ronivate pākapi-kudeni. «Käisin idee välja ja Mati Karminile, kes õnnestus sellest kohe tuld võttis,» meenutas Karu. «Pärast mitme variandi vaagimist otsustasime pākapi-kude sätida vallamaja ees asuva eestiaegse elektriposti otsa.»

Tudengid meisterdasid Karmini juhendamisel suured nukud ning kõige tipuks löödi vana elektriposti ka jõululede särasse. «Inimesed käisid vallatuid habemikke suisa ekskursioonidega vaatamas,» rääkis Karu uhkusega.

Terve linn habemikke täis

Sel aastal võttis Mati Karmin endaga Mustlasse kaasa kolm tudengit ning üheskoos jaotati tiheda tööpäeva tulemuseks nukud valvepostidele.

Alar Karu ütlemist mööda sooviti seekord kasutada kogu miljööväärtuslikku territooriumi. Nii leidis vastvalminud suur jõuluvana endale koha ringtee ääres asuva maja rõdul, et sealt möödajaid tervitada.

«Kõik nukud on valmistatud käepärastest materjalidest. Üks olulisemaid detaile on muide mopiharjased, millest on väga hea habet teha. Ja poest saab kaalu kaupapunast riiet osta,» rääkis Mati Karmin.

Vallavanema kinnitusele pākapi-kupprojekti omavalitsusele mingeid erilisi kulusid ei tekita. «Söök, jook ja kohalik tunnustus,» võttis Karu need lühidalt kokku. Kool premeerib tudengite pingutusi ainepunktidega. «Eks tudengeid tule ikka meelitada. Kõigil on ju nii kiire, et ei taha linnast arvuti tagant sugugi niisama ära tulla,» lausus Karmin muuies.

Alustati betooniga

Tartu kõrgema kunstikooli tudengid on oma oskusi linna pildis saanud rakendada ka mujal. Nii on Karmini sõnul Tartus siin-seal näha nende tehtud betoonist liiklustõkiseid, mis skulptori mäletamist mööda võisid olla isegi esimesed Eestis. «Alles pärast seda hakkasid Tallinna need kuulsad betoontuvid tekkima.»

Aastatagusest pilkupüüdvast installatsioonist tehtud fotosid annab Alar Karu sõnul kasutada kalendrites ning jõulukaartidel. «Loodame, et kaunistused teevad ka sellel aastal Mustla originaalselt jõululikumaks.»

Kaunistused jäävad üles kogu jõuluajaks.

ALAR KARU

Jõuluvana sätiti samale rõdule, kust näitleja Marko Matvere «Vana ja kobedate» filmi tarvis televiisori alla viskas. Pildil suure vaeva nägijad Kati Seeme, Silver Rannak, Jakob Meier ning Mati Karmin.

Võimuerakond koguneb Sakala keskusesse

Isamaa ja Res Publica Liidu (IRL) volikogu koguneb täna Viljandis Sakala keskus, et teha kokkuvõtte omavalitsuste valimiste kampaaniast ja valimistulemustest, samuti seatakse sihid uueks aastaks.

IRL-i peasekretäri Tiit Riisalo sõnul olid kohalikud valimised IRL-ile edukad, sest erakond täitis kohalike valimiste eel püstitatud eesmärgi koguda Eestis vähemalt 100 000 inimese toetuse.

«IRL-i poolt andis hääle 107 000 inimest, mida on 15 000 võrra rohkem kui eelmistel omavalitsuste valimistel neli aastat tagasi,» teatas Riisalo. «IRL oli nendel valimistel valijate esimene erakondlik eelistus kuues maakonnas ning saavutas 15 omavalitsuses absoluutse enamuse.»

Kokkuvõtete tegemise kõrval räägib esimees Urmas Reinsalu erakonna järgmise aasta eesmärkidest ja plaanidest.

IRL-i volikogu esimees on viljandlane Helir-Valdor Seeder. (Sakala)

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0047, tiina.sarv@ajaleht.ee

13

Täna on Pilstveres kihelkonnapäev «Muster mees», mis avatakse kell 13 ümarlauaga pastoraadis. Üritused jätkuvad õhtuni.

NÄITUS

Sädelev talv on juba kohal

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Olustvere keraamika- ja klaasikoja näituseruumi astudes tunnete end otsekui Lumekuninganna valdustes: kõik on valge, puhas ja särav.

Kojas tegutsevad keraamik Kaie Pungas ja klaasikunstnik Eili Sild on saali sisustanud oma vaasidega, mille lilleseadja Anu Pindsoo on täitnud valgete õitega. Lage katavad talviselt raagus oksad.

Kaie Pungas on näituse tarvis valmistanud rikkaliku hulga väikesi valgeid rippvaase, mida ta ise nimetab koonilise kuju tõttu jonnipunnivaasideks.

«Need on hästi lihtsad, aga nagu näete, igaüks pisut oma-moodi – märk sellest, et tegemist on puhta käsitööga,» selgitab kunstnik, juhtides tähelepanu, et vaaside kogumis on hästi näha savi liikumine.

Kui keegi soovib endale selliseid taieseid koju osta, peab ta olema väga hea käega lilleseadja, sest nendesse õisi paigutada pole kuigi lihtne,

liiati on tegemist rippvaasidega. Aga põnev on katsetada kindlasti.

Eili Silla klaasvaasid on erisugused. Ta on kasutanud ka iidset tehnikat: puhunud lille- anumad valmis puupakkudes. Need on spetsiaalsed suured seest õõnestatud pakud, mis on ka vertikaalselt pooleks saetud ja sulguritega varustatud. Klaas valatakse vette asetatud pakkudesse, sest muidu ei peaks nood rohkem kui tuhandekraadisele kuumusele vastu. Nõnda valmivad looduslikud ja väga kaunid vaasid.

Kaie Pungas ütles, et algul advendinäituseks kavandatud väljapanek ei tulnudki kuigi jõululik, pigem lihtsalt talvine. Lilled peaksid kestma 13. detsembrini. Kui õieilu täiesti või osaliselt kaob, lubasid kunstnikud midagi muud välja mõelda, nii et detsembrikuus jääb nende vaasilooming ikka külastajate imetleda.

Näitusele minejale pakuvad lisaelamuse kaunis mõisakompleks tiigil ujuvate partidega ning muidugi vana ja väga hoone, kunagine viinaköök, ise, kus hõõgub klaasisulatusahi ja keraamik voolib oma taieseid. Völvuksega näitusesaal on omaette muinasjutumaailm.

Kaie Pungas näitusesaalis. Laes ripuvad tema omanäolised jonnipunnivaasid.

ELMO RIIG

Emotsioonid ja kirk pole aastatega kadunud

KÜLLI SALUMÄE,
kolleeg

Paar nädalat tagasi sain kutse: Paul Bobkov - 88! Allpool oli selgitus: 55 eluaastat ja 33 aastat Viljandi kultuuriakadeemias. Tegin kiire arvutuse ja selgus, et ka mina tunnen Pauli 33 aastat.

Esmakordselt sattusime Pauliga kokku 1981. aastal. Tema oli Tallinna pedagoogilise instituudi kultuurhariduse kateedri tantsujuhi eriala lõpetaja ja mina sama kateedri esmakurslasest koorijuht. Vaevalt me üldse isiklikult tutvavaks oleksime saanud, kui 1981. aasta suvel poleks toimunud üliõpilaste laulu- ja tantsupidu Gaudeamus.

Viimasel hetkel avastati, et instituudist pole üliõpilastepeole minemas ühtegi segarühma. Kiiresti löödi rühm kokku nendest, kes kätte sattusid, ja Riiga sõitis üsna kummaline kooslus minutaolistest asjaarmastajatest ning tantsujuhi eriala üliõpilastest, Paul kaasa arvatud.

«Lenda nüüd!»

Sellest peost on mulle meelde jäänud viimane kontsert, mille finaalis tuli tantsupaaridel lii-

kuda hoogsa galoppsammuga, tüdrukutel rätik käes lehvimas. Paarid moodustusid liikudes nagu juhust juhatus ja mina leidsin enda lõpugalopi ringjoonel kohakuti Pauliga, kes hüüdis mulle üle muusika: «Lenda nüüd!»

Soov kõlas niisuguse emotsiooniga, et seda tuli kuulda võtta.

Üksteist aastat hiljem kobasin Viljandi kultuurikolledžis õppejõuna esimesi samme teha, Paulil oli juba seljataga kümme aastat pedagoogi ja tantsuõpetaja ametit. Emot-

sioon ja kirk, mis toona Laidoneri tänava kolledžihoone tantsusaali udest läbi kostus ning pidudel lavalt saali voolas, oli äratuntav ja endine. See on sama ka täna, 22 aastat hiljem.

Algus poolvägisi

Paul ise oletab, et küllap ta Kohtla-Järve 1. internaatkoolis poolvägisi tantsima pandi. Nõo keskkooli segarahvatantsurühmas aga hakkas meeldima, nii et noormees valis tantsujuhi eriala. Oma õppejõududele

Mait Agule ja Igor Gromovile, kes panid tantsija vormimise kogu oma noore energia, teeb ta veel tänagi mõttes kumarduse. Folkloorikorjamise reis Kristjan Toropiga Hiiumaale andis materjali Karksi-Nuias lavastatud diplomitööks. See omakorda tõi pakkumise asuda tantsuansambel Viljandi ballettmeistriks.

Paul hakkas kohe õpetama ka Viljandi kultuurikoolis. «Mitut moodi pandi rakkesse, õpetasin eri aineid,» meenutab ta muigega. Kuna sõjaväest tuli Paul nooremleitnandi aukraadiga, on ta õpetanud kultuurikooli tüdrukutele ka tsiviilkaitselise aluseid ja ravisammu. Laidoneri platsi hoones tuli ette kõikvõimalikke avariisid, seega turnis noor õpetaja vajadusel ka katuseplekkidel ja tegi luugist väljaküünitava direktori Jaak Moksi karjutud instruksioone järgides hädapäraseid remonditöid.

Kultuuriakadeemiale kuulub Pauli süda tänagi. Ta tunnistab, et ülejäänud koolides, lugematutel täienduskoolitustel ning meistriklässides Eestis ja raja taga on ta tööd teinud selleks, et Viljandis võimalik õpetada oleks.

Süda kuulub koolile

«Kultuuriakadeemia omapära on imeliselt soe ja lähedane side õppejõudude ja õpilaste va-

hel, tudengit koheldakse kui noort kolleegi,» leiab ta. «Kes sellesse seltskonda ei sobi, on liiga reserveeritud või enesekeskset tähtis, lahkub, olgu siis tegemist õppejõu või tudengiga. Siinse töö on võratu. Imeline on vaadata, mis nelja aasta vältel üliõpilastest meie maja seinte vahel kujuneb.»

Pauli põhimõte on kiita – ka siis, kui sassi läheb.

Tudengid teavad tema põhimõtet: naerata ja nooguta, pole midagi katki, kui välja ei tule! Ei saa ju muusika saatel liikuvale inimesele ütelda, et ta tantsib valesti. Paul rõhustab, et lapse esimene tantsukogemus peab olema kindlasti positiivne, muidu võib ta olla tantsule kadunud. Meeleldi võtab Paul tudengid kaasa invateatrisse Karlandas, millega teda seob 15 aastat ilusat sõprust. «Noored peaksid kogema, kui soojad ja vahetud inimesed seal on,» põhjendab ta ise.

Tuleviku tarvis amet õpitud

Paul on kivifänn. Ta korjab neid sealt, kust tohib, ja vahel sealtki, kust ei tohi. Viljandi lähisel asunud kodu aias oli kive tonni viisi. Ka uus kodu Muugal sai perele valitud loodusliku männituka pärast, milles maja asub. Selle aias on põllukive, paekive ja kõiksugu muid ilusaid kive.

Tantsuõpetaja peab olema leidlik ja pealehakkaja. Kui raha suure pere toitmiseks puudu jääb, tuleb leida lisatöö, mis leiba lauale toob. Paul on taksot sõitnud, aedadesse teid ja peenraid rajanud, katuseid pannud... Mõeldes tantsuõpetaja tulevikule (kui jalad enam kõiki trikke ära ei tee), koolitas Paul ennast paar aastat tagasi Viljandi ühendatud kutsekoolis kaugsõidu bussijuhiks.

Paberitöö, aruanded, süsteemide ja metoodikate väljatöötamine pole Pauli ratsu. Ta küll ponnistab need ära teha, kuid see nõuab temalt suurt eneseületamist. Ometi on tal ette näidata kümme aastat väljajannet – tantsukirjeldused koos muusika ja videonäidetega.

«Ma olen õnnega koos, mul on sõpradega väga vedanud,» ütleb Paul. Sidet kunagiste koolikaaslastega Nõos ja Tallinnas hoiab ta hoolikalt täna-seni.

«Teinekord tuleb endast vägisi laiskust välja ajada,» lausub ta. Mullu peeti Võhmas tantsupidu, Paul istus Muugal rattale ning oli kuus tundi ja 130 kilomeetrit hiljem peopai-gas.

Pauli lugu, mida mina tean-tunnen, on ilus lugu. Selles on väga olulisel kohal abikaasa Marion ja neli last ning lisaks kõik see, mis kirjas.

Paul Bobkovi ja tema õpilaste rõõm tantsutunnis on vastastikune.

ELMO RIIG

Uue lauluväljaku tuleproov

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Sakala palus kolmapäeval kõleda sügisilma kiuste muusikakooli direktori Tonio Tamra ja tantsuõpetaja Vaike Rajaste Viljandi uuele lauluväljakule tillukesele improviseeritud laulu- ja tantsupeoga tuleproovile.

Nii Tamral kui Rajastel on suviste maakondlike rahvakultuuripidude korraldamises suured kogemused ning praegugi on nad ametis lauljate ja tantsijate ühise esinemise pidepunktide visandamisega. Mõlemad on veendunud, et järgmisest peost kujuneb erakordne sündmus, sest aastakümneid hellitatud unistus väarikast esinemiskohast on lõpuks teoks saanud.

Seni vaeslapse kombel lossimägede, spordihoone ja jalgpalliplatside vahet pendeldanud tantsijate käsutuses on nüüd spetsiaalne ala, millele saavad vaatajad pilku heita korraga kahest küljest. Lauljail aga pole enam põhjust vihmasse ilma korral noodiraamatute vettimist karta, sest lava astmestik on terves ulatuses katuse all.

«Ausõna, ülev tunne on,» kiidab Tamra laululava ees pilku ülespoole tõstes. «Siin tekib selline vau-efekt. Nagu astuks sisse suurde kirikusse, mille ülesanne on meelde tuletada, et mõned väärtused on teistest suuremad ja püsivamad.»

Tonio Tamrale meeldib, et Viljandisse ei tehtud pisikest provintslitiku kõlakoda, vaid suuremat sorti mitmetarbeline objekt, mille detailid on hästi läbimõeldud. Lauluväljakule saab nüüd kerge vaevaga püsti panna näiteks vabaõhu-teatri, mille kõik 850 istekohta on varju all. Samuti võib seda kasutada messipaigana, sest betoonist plats kannab ka raskemaid veokeid. Muu hulgas osutab Tamra lava laes olevatele luukidele ja astmestikku surutud korkidele, mille taha saab vajaduse korral ankurda lisavalgusteid, ekrane, poodiume ja muud inventari.

Huvitavad peegeldused

Lumivalge laudisega kõlakoja akustikale ei taha kogenud muusikamees esialgu ühest hinnangut anda, vaid soovib ära oodata pühapäeva õhtupooliku, mil objekt pidulikult avatakse. Siis on seal lubanud üles astuda mitusada lauljat ja pillimängijat.

Samas lööb Tonio Tamra katse mõttes ikkagi käed kõva plaksuga kokku ja nendib kõrvu kikitades, et tekivad huvitavad lisapeegeldused. Hetk hiljem ajakirjanikuga kõrvuti püües keskel avaldi sui hääleharjutusi tehes märgib ta, et kuna arhitekt on kõlakoda luues kasutanud nii üksteise suhtes paralleelselt asetsevaid kui ka kuulajate poole suunatud pindasid, on tulemuseks omaette järelkajaga ruum. Sellist lahendust pole ei Tallinna ega Tartu laululaval, kus heli peegeldatakse eeskätt publikusse. Tamra usub, et siin on isegi etem laulda, sest esinejad

kuulevad üksteist paremini. Pealegi jõuab heli tänapäeval kuulajateni niikuinii võimendustehnika kaudu, sest linna-keskkond on müra-rikas.

Vaike Rajaste poetas tantsijate mätta otsast ehitise tugevusi ja nõrkusi analüüsides, et pingiridade ja astmestiku vahele jääv ümara põhiplaani pörand võinuks olla veidi suurem. Kui peo lavastajal peaks praegu tekkima soov näiteks kõik 17 Viljandi maakonnas tegutsevat naisrühma korraga esinema panna, ei mahuks need sinna ära.

Teisalt peab ta mõningast ruuminappust isegi heaks, sest see sunnib tantsude seadjaid juba eos olusid täpselt arvesse võtma. «Osava loomingulise lähenemise juures on kõik võimalik,» arvab ta ning lisab: «Loodetavasti leitakse tulevikus raha, et platsile pidude ajaks lahti rullida sobilikust materjalist vaip, mis kaitseks tantsijate päkki betoonil põrumise eest ning oleks publikule ilus vaadata.»

Suure plussina tõstab Vaike Rajaste esile, et igast küljest platsile toovaid liikumisteid pidi on võimalik esinejaid mitut moodi oma kohale liikuma panna. Esimest korda saab lavastada tantsupidu nii, et rühmad ilmuvad vaatajate ette näiteks kõlakoja tagumises seinas olevatest avadest.

Sillerdav kiilasjää

Seda, kuidas tantsijad pühapäeval avapeol oma etteastega toime tulevad, ei julge Vaike Rajaste targu ennustada. Kuigi tal on pikk talviste tantsupidude korraldamise ko-

gemus, paneb kolmapäeval lauluväljakul vastu läikiv kiilasjää teda esiotsa vakatama. Alles siis, kui Sakala on teda kõhkluste kiuste platsile esimese «Tuljaku» proovimiseks paarivõttesse sundinud, pääsevad häälepaelad kiljatus-teks valla, sest püstitüsimine sääraates tingimustes on paras kunsttük.

«Ei tea, kas peaksime tantsijatele uisud alla panema või laskma igäühel peoga soola kaasa võtta?» küsib ta. Toimuvat muigel sui pealt vaatav Tonio Tamra ruttas teda rahusta-

ma teatega, et sünoptikud lubavad pühapäevaks Viljandisse paari soojakraadi.

Kuidas aga suhtuda lava väliskülje viimistlemiseks kasutatud tsinkplekki, mis on sotsiaalmeedias, aga ka Sakala veergudel juba üksjagu palju vastakaid arvamused avaldusi sünnitanud?

Leidub neid, kelle meelest mõjub hallilt helkiv materjal kõnealus paigas veidrana, sest jätab mulje, justkui oleks tegu tööstusangaari, mitte kultuuriobjektiga. Vaike Rajaste ütleb, et on seni sellest diskus-

sioonist kõrvale jäänud ega taha nüüdki põhjapaneva hinnanguga välja tulla. Teda polevat niisugune materjal seni häirinud, sest ta olevat alati sattunud lavale lähemena Vabaduse platsi poolt ning sealt pole lava külgi ja katust näha.

Tonio Tamra täheldab, et eelmisel aastal, mil tema käest lauluväljaku uuendamise kohta nõu küsiti, oli fassaadi- ja katusematerjalina päevakorral veel punakaspruun vaskplekk. Odavam tsinkplekk tuli mängu hiljem, kui otsiti eelarve kärpimise võimalusi.

«Kui keegi oleks siis uuesti küsinud, oleks ma soovitanud kasutada midagi muud, näiteks samasugust laudist, nagu on seespool. Aga tegelikult on ka Tallinna laulukaare merepoolne külg tsinkplekist ja sellega on kõik harjunud. Küllap harjume siingi,» võtab Tamra jututsa kokku ning avaldab veendumust, et laias plaanis on Viljandi kultuurirahval oma lauluväljakuga ikkagi väga vedanud.

Kõrvuti Sakala ajakirjaniku Rannar Rabaga laululava keskkohas tehtud hääleharjutused lubavad Tonio Tamral (vasakul) oletada, et kõlakoda toetab päris hästi esinejate pingutusi.

Kõlakoja katust ja välimisi külgi katvat tsinkplekki ei pea Tonio Tamra just kõige õnnestunumaks materjali Tallinnas. Samas usub ta, et nii nagu ajapikku omaks.

Kesknädalal andsid töömehed viimast lihvi lauluväljaku kõige pühemale kohale, peotule alusele, mille kõhtu mahub kuus suuremat sorti gaasiballooni. Nendega saab leeke toita terve ööpäeva.

5 x ELMO RIIG

Esimene «Tuljak» kukub üllilbeda esinemisovaali tõttu haledalt läbi, meenutades pigem amatöörlikku jäätantsu, mille parimaks osaks on kukkumishirmus Vaike Rajaste valjuhäälsed kiljatused.

SOTSIAALTÖÖTAJA

Projektid ja raha ei asenda hoolimist

KAIE MÖLTER
kaie.molter@ajaleht.ee

«Mu daamid ja härrad, algab maskiball!» teatab printsiks või õukonna kammerteenriks kostümeeritud õhtujuht Viljandi Sakala keskusesse kogunenud külalistele, vaimse tervise päevakeskuse Singel klientidele koos saatjatega.

Üks balli projektijuhte Urve Kimmel jälgib eeskava rõdunurgast. Praegusele Viiratsi päevakeskuse perenaisele on Sakala keskus üsna kodune paik: ta on selles majas tegutsenud seitseteist aastat, neist kolmteist kultuurimaja direktorina.

Kultuuritöölt liikus Urve Kimmel sotsiaalvaldkonda: temast sai Viljandi puuetega inimeste nõukoja juht.

«Ega ma toona muud teadnud, kui et inimestega tuleb tegelda,» meenutab kuusteist aastat seda ametit pidanud Kimmel. Nõukojas tööd alustanud, mõelnud ta, et arvutit tal vaja ei lähe ja projekte ta kirjutama ei hakka. Nüüd aga suur osa elust projektide ümber keerlebki ja arvutita pole töö mõeldav.

”

Sattusime tänavatele, kuhu giid meid polnud viinud.

Projektide toel on olnud võimalik korraldada pere- ja spordipäevi, kultuurfestivale ja rahvaülikooli. Viisteist aastat väldanud puuetega inimeste ringijuhtide koolitusele sai eile joon alla.

«Projektid ja raha on küll vajalikud, aga need ei asenda hoolimist. Seda on vanuritel ja puuetega inimestel kõige rohkem vaja,» usub Kimmel.

Ehitaja

Kuidagi on kujunenud nii, et lisaks inimestega tegelemisele on kõik juhikohad nõudnud Urve Kimmelt mingil moel ka ehituse korraldamist. Kultuurimajale tuli kunagi teha kapiitaalremont ja puuetega inimeste nõukoda renoveerida. Viiratsi päevakeskusi oli kevadel veel ehitusjärgus ja vastne perenaine pidi otsustama, milline see välja hakkab nägema.

Kimmel tõdeb, et kõige keerulisem ajajärk neist kolmest oligi kultuurimajas: olid raha ja ehitaja, kuid materjal oli tarvis leida ise. Näiteks eraldati ministeeriumist kuussada radiaatorit, vaja läks aga kaheksatsadat. Juhataja ülesanne oli suhelda ettevõtetega, otsida ja leida kõik puuduolev.

Et töötajatele ka maja remondis olles tegevust ja palka leida, korraldas Urve Kimmel popansamlite suvetuure. Karavan ja Rock Hotel olid tol ajal üle Eesti oodatud esinejad. Toonaste looklevate pileti-

järjekordade meenutamise toob Kimmeli näole praegugi rahuloleva muheluse.

Kui algas puuetega inimeste nõukoja hoone remont, oli aeg juba teine ning ehitus läks palju lihtsamalt. Viiratsi päevakeskuses jäi perenaise olule vaid ruumide sisustamine.

Ringkäik päevakeskuses jätab hubase mulje: suur saal mahutab laudu ja toole ning ruumi jääb võimlemisekski. Kööginurgas ei vaaritata küll iga päev suuri pajatäisi, aga kui vaja, saab koduköögi mõtu piidil keeta ja küpsetada küll. Spordisaalis võib päevakeskusesse tulnu jalutada jooksulindil, pedaale tallata või lasta massaažitoolil end veidi raputada. Sauna tohib tulla kogu alevirahvas ja pesugi pestakse päevakeskuses puhtaks.

Nõustaja

Urve Kimmel teab, et sotsiaaltöös kulub tuhandeid tunde murede kuulamisele ning nõu-

annete ja selgituste jagamisele. Kuidas positiivselt mõelda või vähesega paremini toime tulla, on puuetega inimestele ja vanuritele teinekord üsna keeruline õpetada. «Ükski soovitus ei tohi kellelegi haiget teha ega mõjuda solvavalt, vaid peab olema toetav ja julgustav.»

Kimmel meenutab nüüd juba toonela teele läinud eakat õpetajat, kes kord kuus käis temaga rääkimas ning teatas ikka viimaks: «Ega sa peagi mulle iga asja peale vastama, aga sa kuulad mind ära.»

Reisijuht

Üheteistkümnenda aasta jooksul on Urve Kimmel reisima viinud peaaegu viissada eakat ja puuetega inimest.

«Tänavu sügisel käisin kahe senioride rühmaga Rootsis ja meie seltskonnas oli päris palju selliseid inimesi, kes polnud kordagi välismaale saanud ega ka laevaga sõit-

nud,» meenutab ta viimast ekskursiooni.

Rännates kodust kaugel, võib ette tulla kõiksugu ootamatusi. Kord reis is proua passiga, mille kohta oli kunagi teinud politseile avalduse, et see on temalt varastatud, mille aga siis üles leidnud ja kogu loo unustanud. Piirivalve mõistis olukorda ja et rohkem piiriületusi ees polnud, lubas eakal daamil reisi kaasa teha, «valepass» konfiskeeriti alles tagasiteel.

«Monacos otsisime ühte prouat mitu tundi. Tänu sellele õppisime ka linna palju põhjalikumalt tundma, sest sattusime tänavatele, kuhu giid meid polnud viinud,» toob Kimmel veel ühe näite.

Eksinud parkimismajaga, leidmata eest bussi ja reisi-kaaslast, sattus eakas turist paanikasse, jõudis taksoga maha sõita peaaegu kogu kaasas olnud raha ja jäi viimaks konutama sillapiirdele, kust otsisid ta lõpuks leidsid.

«Oluline on säilitada rahu ja mitte närvi minna. Kui juhtub, siis juhtub,» kõneleb Urve Kimmel. «Tuleb leida olukorrale lahendus ja rahulikuna on pea ikka selgem. Sellist tunnet, et me ei leiagi ekslejat üles, pole õnneks kunagi olnud.»

Reisimärkmeid Urve Kimmel ei tee. «Neid reisikirju on maailmas isegi palju. Teen mõne pildi ja kannan oma emotsioone enesega kaasas, sellest mulle jätkub.»

Liikumise õhutaja

Urve Kimmel räägib liikumise tähtsusest. «Sügisel saime Viiratsis hoo sisse võimlemisringile ja käimisrühmale. Eakatele ja puuetega inimestele on jõusaal, et inimesed tuleksid kodudest välja, omavahel suhtleksid ja liiguksid.»

Septembris seitsme osalejaga alustanud võimlemisgrupp on novembriks paisunud juba seitsmeteistkümmeliikme-

ARVAMUS

HELVE LUIK, pensionär, endine Eestis puuetega inimeste koja esimees

Olen Urve Kimmeligaga koos töötanud kaheksateist aastat. Aegade jooksul olen märganud, et tal on oskus inimesi ära kuulata ja tahe neid ka aidata. Teine iseloomulik joon on, et ta suudab korraldada ettevõtmisi ilma suurte komisjonide ja koosolekuteta. Näiteks puuetega inimeste kultuurifestivali ja väljasõite. Ta oskab kõike südamega teha.

liseks ning veelgi kasvades vajab poolitamist.

Kimmel nendib, et igapäevane on vaja eraldi veenda, et liikumine on tema tervisele kasulik. Kutse ühisele kepikõnnile saab peaaegu alati kõigepealt eitava vastuse, sest see tegevus tundub raske ja väsitav. Selgitus, et igaüks võib valida endale sobiva tempo ning väikeses grupis kõndimine ja samal ajal lugude pajatamine ja küla-uudiste vahetamine on tore, on päris mitu esialgset vastalist liikumistundi toonud.

”

Ükski soovitus ei tohi kellelegi haiget teha.

Detsembris meelitas valla rahvast õhtusele jalutuskäigule «Valguse tund». «Koos perearstiga mõtlesime selle välja,» sõnab Kimmel. «Kutsume üles pühapäeviti kella 19–20 süüta- ma akendel küünlaid ja tuluke- si ning minema neid siis väljastpoolt vaatama.»

Päevakeskusesse astunud Kadri Samartsev jagab perenaise kohta kiidusõnu: «Urve on hea kutsuja ja organisaator. Meil jätkub siin toredat tegevust ja see on võimalus natuke negi kodustest mured eemale saada.»

«Ehkki pensionid on väikesed ja inimestel raha vähe, ei pea kitsikusetunne jätma inimesi koju nukrutsema,» leiab päevakeskuse juhataja. «Osa tegevusi saame pakkuda päris tasuta. Väljasõitude osalustasu on nii minimaalne kui vähegi võimalik, sest vald toetab meid ka.» Kord kuus sõidab päevakeskuse rahvas Pärnusse spaarõome nautima.

Urve Kimmel ütleb, et tema ümber on head inimesed ja ta püüab neile samaga vastata. «Mulle ei meeldi intrigandid ja õelutsemine. Olen seda elus mitu korda tundnud, kuid viskan selle tunde nurka ning püüan ikka positiivselt asju lahendada ja edasi minna. Elu on liiga lühike, et seda kaklemise peale kulutada. Me võiksime üksteisest rohkem hoolida.»

Viiratsi päevakeskuse perenaine Urve Kimmel teab, et murede kuulamisele kulub tuhandeid tunde.

ELMO RIIG

NOORED MÄNGISID EUROOPA PARLAMENTI

Selleks et mõista, kuidas täpselt ühe suure riikide liidu juhtimine käib, proovisid Viljandi gümnaasiumi õpilased mängida Euroopa Parlamendi liikmed ja koos tähtsaid otsuseid vastu võtta või neile vastu vaielda.

Nad valisid arutamiseks mõne põneva teema. Näiteks internetiavarustes peituvad ohud ja kuidas nendega võidelda. Siis tegid nad täpselt nii, nagu parlamendis asjad käivad: osa noori moodustas komisjoni ja valmistas ette resolutsiooni, kuidas olukorda paremaks muuta. Parlamendi liikmed kuulasid komisjoni jutu ära ja esitasid kõiksugu küsimusi. Pärast seda hääletati üheskoos, kas komisjon on ikka heade mõtetega välja tulnud või tuleb kõik ümber teha.

Selleks et komisjoni mõtted hääletusel läbi läheksid, peab poolthääli olema rohkem kui vastuhääli. Võib jääda ka erapooletuks. See tähendab, et sa ei ole mõtete poolt ega ka vastu.

Kokku esitasid õpilaste komisjonid parlamenti mängides viis resolutsiooni, millest vastu võeti ainult kaks.

Euroopa Parlamendi mängust võttis osa ka endine Viljandi linnapea ja praegune riigikogu liige Kalle Jents.

SÕNASELETUSED

Euroopa Liit on liit, kuhu kuulub 28 riiki. Üks neist on meie Eesti. Niisugune liit on tehtud sellepärast, et koos on lihtsam raskusi võita. Eesti Euroopa Liitu kuulumisest saad sina aru näiteks selle järgi, et poest jäätist ostes maksad eurodes. See on Euroopa Liidu ühine raha.

Euroopa Parlament on midagi sellist, nagu on Eestis riigikogu. Riigikokku kuuluvad inimesed kõikjalt Eestist. Üheskoos teevad nad tähtsaid seadusi ja juhivad meie riiki. Euroopa Parlament valitseb Euroopa Liitu. Sinna kuuluvad inimesed kõigist selle liidu riikidest.

Komisjoni moodustavad mingit teemat hästi tundvad inimesed, kes parlamendile resolutsioone ehk otsuseid ette valmistavad.

Resolutsioon on mõnes tähtsas küsimuses vastuvõetud ühine otsus. Kui suurem jagu parlamendi liikmeid on sellega nõus, tuleb kõigil edaspidi selle otsuse järgi toimida.

LAULUVÄLJAK OOTAB KÜLLA

Ehitajad on terve suve vaeva näinud ja Viljandi uue laululava helkiv katus paistab juba kaugelt silma. See tähendab, et järgmisel aastal hakatakse seal korraldama kontserte ja pidusid.

Pidulik avamine on aga juba homme, 1. detsembril, kui algab ka advendi- ehk jõuluaeg. Laulukaare all esineb siis kokku 350 lauljat, tantsijat ja muusikut.

Palu oma vanemaid, et läheksite koos seda pidulikku üritust vaatama. Las nad pistavad ka küünla taskusse. Kohapeal saab laulu- ja tantsupeo tõrvikut sellele tuld võtta. Pealegi loovad põlevad küünlad õige pühademeeleolu.

Tuledesäras lauluväljak on valmis külalisi vastu võtma.

LINNA JÕULUPUU ON JUBA KOHAL

Esmaspäeval pandi Viljandi Vabaduse platsile püsti jõulukuusk. Ilusate kaharate okstega puu on pärit Karksi külast Variku talust ja vanust on tal 63 aastat.

Nii vana puu on ikka paras pirakas. See kaalus pea-aegu neli tonni ehk umbes sama palju kui kaks väga suurt ninasarvikut. Pikkustki on tal parasjagu: umbes kuuekorrelise maja jagu ehk 19 meetrit.

Selleks, et nii suur puu tervena Viljandisse jõuaks, oli tarvis paljude töömeeste abikäsi, suurt veoautot ja kogu kraanat.

Lastele pakkus kuuse püstipaneke suurt huvi.

SÖÖME SÕNU

ÜLLAR PRIKS

Väike kodune juhtimiskoolitus

Üldiselt ei ole ma just väga virk tüüp, aga lokkava korralageduse vastu võitlen omal vildakal moel suure entusiasmi.

Läinudnädalane viiruse käes piinlemine pakkus selleks ohtralt võimalusi. Naisuke tassis mulle ämbrite kaupa piparmünditeed ette ja kuulas kannatlikult tekihunniku alt paiskuvaid nasaalse varjundiga mõttevälgatusi.

«Keegi võiks selle niheleva koera välja lasta», «Ma arvan, et ka need nõud siin laual mahuksid pesumasinasse», «Kes mu vasaku käe alt telekapuldi ära on varastanud?», «Minu meelest ei peaks kass mööda kõogi tööpinda loivama», «Kas ka sulle tundus, et keegi koputas?» ja «Kallis, mu telefon heliseb seal koridoris kummuti peal!» on vaid üksikud näited minu taktitundeliste ja teravmeelsete tähelepanekute reast.

Vahepeal, kui suurest korraldamisest ära väsisin, lasin silma kinni ning võrtsitasin naise monotoonset klahviklõbistamist majesteetlike norsetega. Seda seni, kuni lapse legomonstrum enam voodi päitsis olevast riulist kinni hoida ei suutnud ja kõigi viledega mulle vastu laupa prantsatas.

Naise väitel kargasin röögatuse «Võitluseta alla ei anna!» saatel istuli ja jõllitasin mõnda aega silmi pöördades kõlari otsas olevat kaktust. Tegelikult olin lihtsalt sügavas hämmelduses, et vahepeal minu märkusi millekski polnud peetud.

Plaanisin just oma nõrdimust väljendada, kuid juba löödi mulle kraadiklaas kaenla alla ja kostitati järjekordse tassitaie kuuma lurriga. Kui olin viimati nimetatuga endal suuõõne ära kõrvetanud, nõudsin siiski valjuhäälselt avalikku seletust.

Vabanduste asemel sain kiirkursuse otseste käskude moodustamise kohta. «Sina, kallis mees, teed nüüd perele süüa,» muigas naine õelalt, kui oli kraadiklaasi jälle oma valdusesse saanud. «Kolmkümmend kuus koma üheksa!» kaikus võidukalt üle elamise.

Veerand tunni pärast leidsin end vammustesse mähitud na toidupoest.

LAISA MEHE AHJUROOG

1–1,5 kilo sealiha
1 supilusikatäis
teravat sinepit
1 kilo kartuleid
3 porgandit
2–3 sibulat
4–5 küüslaugu-
küünt
100 grammi
ketšupit
1 puljongikuubik
1 liiter keeduvett
meresoola
purustatud pipart

See toit annab võimaluse köögis suurema vaevata muljet avaldada. Mõelda vaid: ahi teeb sinu eest töö ära ja sina võtad tagasihoidlikult käega rehmates sööjate kiidusõnu vastu!

Alustuseks hõõruge läbikasvanud lihakäntsakas kenasti sinepiga sisse. Ahjupoti põhja pillake heldelt meresoola ja purustatud pipart ning heitke läbimuditud liha sinna otsa. Sättige talle ümber mõni eelnevalt kooritud sibulasektor ja küüslauguküüs. Kartulid ja porgandid koorige samuti ning tükeldage lihale peale. Raputage jällegi pipart ja soola ja lisage ka veidi rosmariini. Ketšup löristage samuti kuskile sinna vahele ja kogu materjal valage üle liitri kuuma puljongiga. Mina kasutasin kuubikust tehtud puljongit. Kui on mahti ja viitsimist, võib selle ise kontidest keeta.

Ja siis pole muud kui pott kolmeks tunniks 180-kraadisesse ahju unustada. Pärast viib roog keele sinna, kuhu sel üldjuhul asja pole.

ARHEOLOOGIA

Kus põletati või kuhu maeti Sakala suurlahingus mõlemal poolel langenud sõdalased?

JAAN LAAS, filosoofiadoktor, mittetulundusühingu Muistne Vabadusvõitlus 800 juhatuse liige

Kui Sakala lahingu pealahing leidis aset nüüdse Kookla küla lähisel lõunasuunalisel kõrgemal nõlval, nagu me tõenäoliselt peame, tuleb meil langenud sõdalaste põletamis- või matmispaiku otsida selle nõlva ja Kookla muinasasula lähedusest.

Järel- ja jälituslahingutes langenud maeti tõenäoliselt õige mitmesse kohta nende viimaste võitluspaikade lähedale.

Lahendamata küsimus

Suuremaid langenute põletus- või matmispaiku ei ole seniajani tuvastatud. Selle kohta on vaid arvamusi.

«Lahingus langenute edasine saatuse on üheks lahendamata küsimuseks,» rõhutas omal ajal ajaloolane ja arheoloog Artur Vassar oma ulatuslikus artiklis Madisepäeva lahingust.

Tõepoolest, mis langenud sõdalaste maiste jäänustega pärast lahingut juhtus? Kuhu nad maeti või kus nad põletati, kui üldse põletati?

Kunagi pakuti, et langenud maeti kolme hauakünkasse,

mida arvati olevat Kirikumäe, Tammemäe ja Madi kivikalme kohal. Arheoloogilised kaevamised neis paigus seda versiooni ei kinnitanud. Kõnealusel kolm «hauaküngast» osutusid lähemal uurimisel pettekujutluseks.

Kuna langenute haudu ei ole leitud, kujunes arvamus, et surnukehad põletati ja tuhk maeti suguvõsa matusepaikadesse. Vassar jõudis seetõttu seisukohale, et järelikult ei tuleks lahingupiirkonnas otsida mitte langenute matmise, vaid massilise põletamise paika või paiku. Samas esitas ta arvamuse, et Kirikumägi võis olla just see koht, kus langenud tuhatati ning kust «...viisid oma langenud sõjaseitsiliste luud kaasa ridalased ja rävalased, harjulased ja järvalased, virulased ning sakalased».

Selle versiooni järgi pidanuks Kirikumägi ehk siis paar sajandit hiljem rajatud Risti kiriku asukoht olema pealahinguvälja keskmes.

Meie arvates on põletusmatuste variant vähetõenäoline. Halastamatust võitlusest elu ja surma peale ning järgnevast jälitamisest ohutusse kaugusesse pääsenud sõdalased tahtsid vaevalt lahinguväljale tagasi pöörduda, isegi mitte selleks, et sealt oma langenuid otsida ja neid kombekohaselt teispoolsusse saata. See olnuks ohtlik ja aeganõudev ettevõtmine.

Samas on ilmselge, et pärast lahingut liikusid lahingu-

väljal veel kaua aega võitjate salgad, otsides haavatuid, et neid tappa, ning jahtides trofeerelvi ja hobuseid, mis mõlemad olid heas hinnas, samuti kasutamiskõlblikke riideid. Seepärast võib arvata, et samal ajal, kui ristsõdijad üsna suurel maa-alal põgenevaid jälitasid ja tapsid, leidis aset ka eestlaste koondmaleva hajumine.

Aega nappis

Võitlejad, kes pääsesid lahinguväljalt ja jälitajate käest eluga, püüdsid arvatavasti üksinda või mitmekesi sellest kohast võimalikult kiiresti võimalikult kaugele jõuda. Nii võib arvata, et sadade ja sadade põletusmatuste korraldamiseks polnud enam kellelgi aega ega ka tööjõudu – selleks oleks ju olnud tarvis koguda ka suur hulk puid.

Ja kui kogu vaenuvägi jäi veel kolmeks päevaks lähedusse, on tõenäoline, et põletusmatuste võimalus tuleb üldse kõrvale jätta. Sakalas tegeldi ju ristiusustamisega ning üks ristiusu konkreetseim nõue oli minna põletusmatustelt üle laibamatustele.

Samas on Henriku kroonikas sedastatud, et kui sõjavägi oli pärast lahingut laagris Navesti juures, tuli sinna Lembitu vend Unnepewe koos teistega, kes olid alles jäänud, ja palus endise rahu uuendamist. Ja sakslased ütlesid neile: «Et te vastuvõetud püha ristimise sakramendid ära põlgasite ja

Kristuse usku paganate ja venelaste nõuandel rüvetasite, selle eest on issand teid löönud. Nüüd siis pöörduge ustavalt Kristuse juurde tagasi ja me võtame teid edaspidi oma vennaliku armastuse osasamisse.»

Pärast pantvangide vastuvõtmist anti neile juba teist korda rahu, et nad kõigist ristiusu kohustustest ustavalt kinni peaksid.

Näib nii, et sellise rahulepingu alusel kristluse juurde tagasipöördumise puhul ei tule enam suure arvu põletusmatuste korraldamine päevakorrale. Eesti koondmaleva langenuid tuli nähtavasti matta ristiusu nõuete kohaselt.

Seega näib olevat tõenäoline, et suurem osa langenuist, tuhatkond eesti koondmaleva võitlejat ja sadakond või rohkem ristsõdijat, maeti pealahinguvälja ja järellahingute toimimise kohtade lähiste paljudesse, võib-olla kümnetesse väiksematesse ühishaudadesse.

Kust otsida?

Ristsõdijate langenuid matsid arvatavasti omad jumalasõna saatel. Eesti maleva langenud maeti võib-olla samuti kristlaste tavade järgi, et ignoreerida rahva paganlike kombeid. Pealegi oli sadade langenuite muldasängitamine märksa lihtsam ja odavam kui põletusmatuseid korraldada.

Eeltoodu puhul jääb küsitavaks, kes olid tegelikult ma-

tuste korraldajad. Selle kohta ei leia kroonikast sõnagi. Kas tegid seda ristsõdijate liitlased lätlased ja liivlased või jäeti see töö kohalike kanda? Kohalikke elanikke oli nii suure hulga langenute matmiseks muidugi vähe. Nii et seda võisid teha mõlemad.

Teatud viiteid võimalike matmispaikade leidmiseks annavad tänapäeval täpsed maapinna kõrguspunktid, samakõrgusjooned ja reljeefi ortofotod. Samas tuleb arvestada, et selles ümbruses oli möödunud sajandil veel suur hulk järsemate nõlvadega künkaid, mis võisid ka sõdalaste matmispaigad olla. XX sajandi teisel poolel veeti osa neist teede ehitamise tarbeks laiali, osa «hööveldati» maaparandustööde käigus maldamaks.

Kust võiks edaspidi Sakala lahingu jälgi otsida? Seni on arvatava pealahinguvälja ja jälituslahingute alal tehtud vaid mõni arheoloogiline uuring. Põhjalikumalt on uuritud Madi kivikalmet, mis jääb küll arvatava lahinguala piiresse, kuid ei ole seotud Sakala lahinguga.

Jaan Laasi enda valmistatud puusculptuur «Seljad kokku» on aidanud tema lastele ja lastelastele ning tuttavatele ajalugu seletada ja selgitada.

ERAKOGU

Võimalik, et metallotsijaid kasutades saavad Sakala lahinguga seotud mõistatused lõpuks lahenduse. Esimene katse tehti Jõgeva detektoristide abiga Kookla kõrrepolllul tänavu sügisel.

Uuritud on veel Risti kabeli vundamenti ja selle lähemat ümbrust ning sealsamas lähedal moreenkuhjatise, Tammemäe pealispinda.

Aastakümnetetagused kaevamised nendes paikades on küll kummutanud omaaegseid oletusi, kuid ei ole andnud lisainformatsiooni, et lahinguga seotud küsimustele vastata.

Tänapäeval, kui arheoloogide käsutuses on rohkesti uusi vahendeid ja tehnoloogiasid, oleks nähtavasti vaja kogu probleemistik üle vaadata. Otsingute jätkudes võiks uurida lahinguala kolmnurgast lähemalt kõigepealt kahte paika.

Kui pealahinguväli oli nüüdse Kookla küla lähedal, on võimalik, et Kookla muinasasula naabrusesse juba tuvastatud kivikalme lähedusse on maetud ka lahingus langenud sõdalasi. Sellele viitab õhufoto.

Vanamõisa külas Kuusiku talu läheduses asub 1981. aastal kaitse alla võetud maa-alune kalmistu. Kalmistust lääne poole põllule jääb ala, kuhu on ka inimesi maetud. 1991. aastal teatanud Vanamõisa küla elanik J. Väliste, et 1974. aastal maaparandustööde aegu tulnud sealt maa seest välja väga palju inimluud. Põld olnud luupurust valge. Et aga põllul kasvanud vilid, polnud teadet võimalik hiljem kontrollida.

On avaldatud arvamust, et see võiks olla üks Sakala lahingus langenute matmispaik. Nüüdisaegsel maapinna reljeefi kaardil võib selle koha peal tuvastada ümara kühmu, ümbritsevast pisut kõrgema moodustise.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee
Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

TEATER

Ugala väikeses saalis etendub täna kell 14 «Vana õngitseja». Lisainfo telefonil 433 0777. Vaksali 7, Viljandi.

KONTSERT

Karksi valla kultuurikeskuses leiab 1. detsembril kell 17 aset Ellerheina esimese advendi kontsert. Pilet 2 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi Jaani kirikus on 1. detsembril kell 17 advendikontsert Viljandi linna ja maakonna muusikutelt. Sissepääs prii. Pikk tänav 6.

Heliloojate Kappide majamuuseumis on 4. detsembril kell 17 advendiaja kontsert. Kavas Bach-Gounod, Schubert, Bruch, Saint-Seans, Uiho, Caccini jt. Esinevad kontratenor Ka Bo Chan, sopran Arete Teemets, tšellist Aare Tammesalu ja pianist Martti Raide. Tallinna tänav 30, Suure-Jaani. Tel 437 1190.

Kohvikus Fellin esinevad 5. detsembril kell 19 Indrek Hirv ja Riho Sibul. Pilet 3 eurot. Lisainfo ja broneerimine telefonil 435 9795 või e-posti aadressil info@kohvikfellin.ee. Kauba tänav 11 / Tasuja plats 1, Viljandi.

Viljandi Jaani kirikus esineb 21. detsembril kell 18 Arsiise kella-de ansambel. Kaastegevad Rauno Elp (bariton, rahvusooper Estonia) ja Rémi Boucher (kitarr, Kanada). Piletid Piletilevist ja enne kontserti kohapeal. Pikk tänav 6.

KINO

Männimäe salongkinos linastub täna kell 18 põnevik «Filosoofid» ja kell 20 Eesti film «Kertu». Homme on kell 16 animafilm «Politseiauto Pelle 2», kell 18 Eesti film «Mandariinid» ja kell 20 põnevik «Filosoofid». Lisainfo veebist www.mannimaja.ee, Riia maantee 52d, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses näidatakse 4. detsembril kell 19 Eesti filmi «Kertu». Pilet 2 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

ÜRITUSED

Viljandi linnaraamatukogu ootab täna huvilisi osa võtma mõrva-müsteeriumist. Seltskonnamäng, mille tegevus leiab aset raamatukogu saalides pärast sulgemist. Lahendajad võivad liikuda üksi või kahekaupa vihjete järgides mööda veriseid radu. Tallinna tänav 11/1.

Karksi valla kultuurikeskuses on täna kell 20 tantsuõhtu ansambliga Polero. Pilet eelmüügist 4 eurot, samal õhtul 6 eurot. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi Jaani kirikus 1. detsembril kell 10 esimese adventipühapäeva peremissa. Teenivad õpetaja Marko Tiitus, Viljandi ja Võhma muusikakoolide õpilased ning koguduse laulurühmitused. Kell 20 õhtupalvus Taizé lauludega. Pikk tänav 6.

Kondase keskuses saab vaadata Resa Tiitsmaa näitust «Möttemängud nukkudega».

MARKO SAARM

Karksi valla kultuurikeskuses on 1. detsembril kell 16 esimese adventitule süütamine. Jõuluvannad saabuvad linna. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi lauluväljakul on 1. detsembril kell 16 renoveeritud lauluväljaku avamine ja adventiküünla süütamine.

Doonoreid oodatakse vereloovutusele 4. detsembril kell 10 Karksi valla kultuurikeskuses. Kaasa võtta pildiga isikut tõendav dokument. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandimaa pensionäride ühenduse linnagrupi koosviibimine leiab aset 4. detsembril kell 14 Eha tänav 4. Kohtume linnavalitsuse esindajaga. Laulame koos jõululaule, vaagime edaspidise töö käiku. Ootame kõiki huvilisi ja võtame vastu uusi liikmeid.

Mälumäng leiab aset 4. detsembril kell 17.30 Karksi valla kultuurikeskuses. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi linnaraamatukogu kolmanda korruse näitusesaalis leiab 4. detsembril kella 17.30–19.30 aset loodusõhtu. Külaskonnan A. Ader ja A. Roosalu. Ürituse korraldamist toetab sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus. Osalemine on kõigile tasuta. Lisainfo ja registreerimine keskkonnaameti spetsialisti Reet Vaiksalu telefonil 5308 3344 või e-posti aadressil reet.vaiksalu@keskkonnaamet.ee. Tallinna tänav 11/1.

Saarepeedi rahvamajas on 5. detsembril kell 10 laste jõulupidu. Saab vaadata Männimäe näitetrupi lugu «Kuidas päkapikkudel jõulud ununesid» ning osaleda töötubades. Kodused lapsed saavad kätte jõulupakid. Sissepääs prii. Info telefonil 523 4605.

Räätsamatk on 8. detsembril kella 10–15 Valgerabas. Tasuta buss väljub Viljandi bussijaama parklast. Matkapäeva juhib A. Martsoo. Ürituse korraldamist toetab sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus. Osalemine on kõigile tasuta. Lisainfo ja registreerimine keskkonnaameti spetsialisti Reet Vaiksalu telefonil 5308 3344 või e-posti aadressil reet.vaiksalu@keskkonnaamet.ee.

Päikesekillu perekeskuses on

teisipäeviti kella 18.35–20.05 Hatha jooga algajatele. Lihtsad ja tõhusad harjutused rahustavad ning vabastavad liigese- ja seljavaludest. Paindumus ja kogemus pole oluline. Palun võtta kaasa võimlemismatt ja pane selga mugavad rõivad. Juhendab Piia Kelner, telefon 5349 2361, e-post enesearendamine@gmail.com. Posti tänav 24, Viljandi.

Sakala keskuses leiab 13. ja 14. detsembril aset 18. käsitöömess. Kauplema oodatakse käsitöömeistreid ja talutoiduvalmistajaid üle Eesti. Info telefonil 529 0617 või e-posti aadressil rahvakunst@hot.ee. Tallinna tänav 5, Viljandi.

NÄITUSED

Viljandi raamatukogu trepiallis on avatud näitus «Viljandlased Jaan Rieti fotodel», **linnagaleriis** saab viimast päeva vaadata Viljandi õpilaste korraldatud eesti tänapäevase kunsti näitust «Rohukõrrest maailma lõpuni», **lasteosakonnas** on Viljandi Kaare kooli õpilaste näitus «Kaluriküla õpilaste silmade läbi». Makettide valmistamist juhendas õpetaja Harri Künnapuu. 7. detsembrini on **lasteosakonnas** näitus saksa lastekirjandusest «Tule tutv Vāikese Nōia, Lotte, Sa-laagent Mörrise, Ārbi, Ottokari, Krabati ja teiste vahvate tegelastega». **Lugemissaalis** aasta lõpuni «Kaks karismaatilist viljandlast: Siim Mandre 100 ja Anton Suurkask 140» Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Karksi valla kultuurikeskuses avatakse 1. detsembril kell 14 vaimse kultuuripärandi rändnäitus «Pärand elab!», mis jääb avatuks 2. jaanuarini. Samas on ka mulgiputru degusteerimine. **Teise korruse fuajees** avatakse 1. detsembril kell 16 näitus «Kodus loodud pärimus». Näitus jääb avatuks kuni 2. jaanuarini. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kondase keskuses saab sel nädalavahetusel veel vaadata Sea-küla Simsoni skulptuurinäitust «Paugutaja Seakülal». 12. detsembrini on avatud Resa Tiitsmaa näitus «Möttemängud nukkudega». 4. jaanuarini on väljas Veera Pavlova (Peterburi) ja Viive Noore (Tallinn) akvarellid «Jookseb huntidega». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

mi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Sakala keskuse jalutusaalis on Teet Lindma juubelinäitus «Tagasivaade», mis jääb avatuks 12. detsembrini. **Sammassaalis** on avatud Viljandi kultuurimaja ajalugu tutvustav näitus, mida saab vaadata 12. detsembrini kokkuleppel administraatoriga. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Suure-Jaani küalistemajas on täna viimast päeva avatud Vilja Prometi meremaalide näitus «Merele truu». Ilmatari tänav 3-a. Tel 551 5932.

Abja kultuurimaja esimese korruse fuajees on 10. detsembrini avatud Viljandi puuetega inimeste kunstiringi näitus «Rõõm värvidest», Pärnu maantee 28, Abja-Paluoja.

Viljandi muuseumis saab vaadata näitust «Rehielamused», mis avab rehemaja olemust. Näitus on avatud märtsini. Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

Viljandi maavalitsuse teise korruse fuajees Peeter Kummeli fotonäitus «Inimesed ajahetkes». Vabaduse plats 2, Viljandi. Tel 433 0400.

Uku keskuse teisel korrusel saab vaadata fotonäitust «Vana foto jälgedes», kus ammustel aegadel tehtud fotode kõrval on Enn Loidi uued pildid, millel on kujutatud sama paik tänapäeval. Tallinna tänav 41, Viljandi.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Andreas, Andres, Andrus, Andre, Andro, Ando, Andu, Andi ja Anti, homsed Oskar, Osmar ja Oss ning ülehomsed Aira, Aire ja Airi.

Metsä Forest Eesti AS
ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke ja paberipuitu, küttepuitu ja võsaraiejäätmeid

Tel 511 8671, 509 0200
e-post eesti@metsagroup.com

Metsäliitto Eesti AS on nüüd Metsä Forest Eesti AS

13. detsember Vastemõisa Rahvamaja 19.00

RICHARD BAER (HEARTS AND FLOWERS)

SÜDAMESÕBRAD

EDUARD SALMISTU (Rakvere Teater), RAIVO RÜÜTEL, MARIKA KOROLEV, KATRIIN VALKNA, ALLAN KRESS ja ALICE KIRSIPUU
Lavastaja EERO SPRIT, Kunstnik JAAK VAUS

VANA BASKINI TEATER

MARKO MATVERE
JA PEEP RAUN AKORDIONIL

MERELAULUD

EHK MULLE MEELDIB MAA

K 13. november	kell 19.00	Kadrina Hovi- ja Noortekeskus
R 15. november	kell 19.00	Rapla Kultuurikeskus
P 17. november	kell 18.00	Põltsamaa Kultuurikeskus
T 19. november	kell 19.00	Väike-Maarja Rahvamaja
R 22. november	kell 19.00	Põlva Kulturi- ja Huvikeskus
P 24. november	kell 17.00	Pärnu, Endla Kõnn
T 26. november	kell 19.00	Valga Kulturi- ja Huvialakeskus

P 01. detsember	kell 18.00	Rakvere Kultuurikeskus
T 03. detsember	kell 19.00	Võru Kannel
K 04. detsember	kell 19.00	Türi Kultuurikeskus
E 09. detsember	kell 19.00	Viljandi, Sakala Keskus

Piletid müügil Piletilevi ja Piletimaailma müügikohtades, lisainfo ja sooduspiletid leiab www.kontsert.ee

Kui Sulle läheb korda,
mis toimub
Sinu kodukandis,
siis loe
SAKALAT

Registreeri ennast digilehe kasutajaks ja igal esmaspäeval kuni novembri lõpuni loosime kõigi viimasel kuul digilehte lugenute vahel välja
5 SAKALA KVALITEETSET POEKOTTI

Võitjatega võetakse e-posti teel ühendust!

www.sakala.ajaleht.ee

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0042, madis.laik@ajaleht.ee

51.

Homme kell 12 algavad Viljandi spordihoones 51. Martin Kleini mälestusvõistlusel vabamaadluses. Eestlaste kõrval on võistlema oodata Läti ja Soome sportlasi.

PROTOKOLL

Kolmapäeval Viljandis asetleidnud noorte kergejõustiku sarja «TV 10 olümpiastarti» hooaja esimese Viljandimaa etapi tulemused.

Nooremate tüdrukute 50 m jooks: 1. Iris Sepp (Kesklinna kool) — 7,74 (eeljooks 7,73); 2. Kariliis Kasela (Kesklinna kool) — 7,90 (7,77); 3. Jaanika Roosimägi (Paalalinna kool) — 7,93 (7,99); 4. Heidy Bergstein (Kitzbergi gümn) — 8,15 (8,17); 5. Anette Hantson (Kesklinna kool) — 8,19 (8,32); 6. Dana Stein (Jakobsoni kool) — 8,34 (8,26); 7. Karoliine Käsper (Jakobsoni kool) — 8,59 (8,47); 8. Tairi Mirka (Kitzbergi gümn) — 8,37; 9. Liidia Koni (Paalalinna kool) — 8,47; 10. Jane Roosimägi (Paalalinna kool) — 8,49; 11. Elandra Peterson (Jakobsoni kool) — 8,52; 12. Hanna-Maria Fakkin (Kesklinna kool) — 8,54; 13. Maria Raud (Jakobsoni kool) — 8,54; 14. Meeri Teras (Paalalinna kool) — 8,56; 15. Margaret Neering (Paalalinna kool) — 8,61; 16. Hanna Kristin Kuusik (Heimtali kool) — 8,71; 17. Karmel Kondel (Jakobsoni kool) — 8,74; 18. Anne-Mai Hiob (Paalalinna kool) — 8,75; 19. Anabel Sarapuu (Kesklinna kool) — 9,06; 20. Katriin Kabanov (Jakobsoni kool) — 8,81; 21. Kiara Oja (Kesklinna kool) — 8,93; 22. Viktoria Tasane (Jakobsoni kool) — 8,96; 23. Kaisa-Liisa Väli (Kesklinna kool) — 9,02; 24. Kelli Maksimova (Heimtali kool) — 9,06; 25. Anette Peltser (Paalalinna kool) — 9,16; 26. Helene Metsmaa (Kesklinna kool) — 9,18; 27. Tuule Truu (Kesklinna kool) — 9,41; 28. Merilii Käsper (Jakobsoni kool) — 9,85; 29. Kätlin Teesalu (Kesklinna kool) — 9,86; 30. Kristi Mägi (Heimtali kool) — 9,91; 31. Elis Hekki (Olustvere kool) — 10,03; 32. Gerli Endrekson (Jakobsoni kool) — 10,08; 33. Helin Briki (Jakobsoni kool) — 10,36; 34. Karmen Teesalu (Kesklinna kool) — 10,89.

Nooremate tüdrukute teivashüpe: 1. Jaanika Roosimägi (Paalalinna kool) — 2,52; 2. Jane Roosimägi (Paalalinna kool) — 2,12; 3. Heidy Bergstein (Kitzbergi gümn) — 1,82; 4. Karoliine Käsper (Jakobsoni kool) — 1,62; 5. Anette Hantson (Kesklinna kool) — 1,52.

Vanemate tüdrukute 50 m jooks: 1. Emilia Palgi (Paalalinna kool) — 7,14 (eeljooks 7,30); 2. Marta Okas (Kesklinna kool) — 7,15 (7,28); 3. Birgit Pikk (Kitzbergi gümn) — 7,42 (7,41); 4. Helina Kitsing (Paalalinna kool) — 7,63 (7,64); 5. Helin Toom (Kõpu kool) — 7,66 (7,69); 6. Tuuli Saar (Kesklinna kool) — 7,81 (7,81); 7. Geidi Ünap (Kesklinna kool) — 7,84 (7,84); 8. Gethly Koppel (Kitzbergi gümn) — 7,86 (7,83); 9. Elis Teiss (Kitzbergi gümn) — 8,07; 10. Anna-Liisa Land (Suure-Jaani gümn) — 8,17; 11. Ragne Randmäe (Jakobsoni kool) — 8,26; 12. Meeri-Lii Kaseoja (Paalalinna kool) — 8,38; 13. Kristin Teesalu (Kesklinna kool) — 8,39; 14. Gedly Tugi (Kitzbergi gümn) — 8,47.

Vanemate tüdrukute teivashüpe: 1. Emilia Palgi (Paalalinna kool) — 3,02; 2. Helina Toom (Kõpu kool) — 2,72; 3. Geidi Ünap (Kesklinna kool) — 2,22; 4. Tuuli Saar (Kesklinna kool) — 2,12; 5. Gedly Tugi (Kitzbergi gümn) — 1,92; 6. Laura Kingo (Kesklinna kool) — 1,42.

Nooremate poiste 50 m jooks: 1. Margus Soosaar (Kesklinna kool) — 7,64 (eeljooks 7,57); 2. Kristofer Pähn (Paalalinna kool) — 7,80 (7,97); 3. Sten-Martti Sarapuu (Kitzbergi gümn) — 7,88 (7,90); 4. Kevin Kaare (Paalalinna kool) — 8,22 (8,00); 5. Henri Kärmas (Jakobsoni kool) — 7,99 (8,16); 6. Karl-Hendrik Palu (Kitzbergi gümn) — 8,16 (8,10); 7. Kevin Hunt (Jakobsoni kool) — 8,19 (8,16); 8. Maido Üun (Kitzbergi gümn) — 8,34 (8,20); 9. Georg Teiter (Kitzbergi gümn) — 8,31; 10. Tanel Ehanurm (Kitzbergi gümn) — 8,35; 11. Ringo Kobi (Jakobsoni kool) — 8,41; 12. Mark Joakim Saaremets (Jakobsoni kool) — 8,43; 13. Randel Ragun (Kitzbergi gümn) — 8,44; 14. Rendo Lill (Kitzbergi gümn) — 8,53; 15. Rome Nurmekivi (Jakobsoni kool) — 8,54; 16. Andreas Hantson (Ramsi kool) — 8,56; 17. Marten Roasto (Kesklinna kool) — 8,58; 18. Kusti Mikelsaar (waldorfkool) — 8,71; 19. Marcus Möttus (Paalalinna kool) — 8,74; 20. Raido Sirel (Viiratsi kool) — 8,85; 21. Sander Umal (Viiratsi kool) — 8,91; 22. Jan Erik Jakstein (Kesklinna kool) — 8,96; 23. Sigmund Aasa (Jakobsoni kool) — 9,72; 24. Ekke Mikelsaar (waldorfkool) — 9,79; 25. Robin Paberit (Kesklinna kool) — 10,01; 26. Karl Kask (Heimtali kool) — 10,10.

Nooremate poiste kuulitõuge: 1. Rome Nurmekivi (Jakobsoni kool) — 8,33; 2. Margus Soosaar (Kesklinna kool) — 7,11; 3. Maido Üun (Kitzbergi gümn) — 6,86; 4. Kristofer Pähn (Paalalinna kool) — 6,81; 5. Karl-Hendrik Palu (Kitzbergi gümn) — 6,74; 6. Henri Kärmas (Jakobsoni kool) — 6,61; 7. Ainar Peedo (Jakobsoni kool) — 6,48; 8. Aleksander Pertelson (Paalalinna kool) — 6,12; 9. Alex Mathias Viberg (Jakobsoni kool) — 6,05; 10. Enrico Saluste (Kitzbergi gümn) — 5,88; 11. Kevin Kaare (Paalalinna kool) — 5,86; 12. Ringo Kobi (Jakobsoni kool) — 5,77; 13. Kevin Hunt (Jakobsoni kool) — 5,25; 14. Andreas Hantson (Ramsi kool) — 5,20; 15. Raido Sirel (Viiratsi kool) — 4,44; 16. Jan Erik Jakstein (Kesklinna kool) — 4,18; 17. Marten Roasto (Kesklinna kool) — 3,96; 18. Karl Kask (Heimtali kool) — 3,92; 19. Marcus Möttus (Paalalinna kool) — 3,90; 20. Sander Umal (Viiratsi kool) — 3,87.

Vanemate poiste 50 m jooks: 1. Enn Robert Kinnas (Paalalinna kool) — 6,78 (eeljooks 6,79); 2. Enrico Hännilene (Paalalinna kool) — 7,62 (7,71); 3. Tanel Kondel (Suure-Jaani gümn) — 7,65 (7,77); 4. Markus Mäik (Viiratsi kool) — 7,84 (7,68); 5. Reiko Männi (Suure-Jaani gümn) — 7,92 (7,98); 6. Sander Truu (Kitzbergi gümn) — 8,07 (7,90); 7. Kristjan Kukk (Paalalinna kool) — 8,40 (7,83); 8. Pärtel Bärengrub (Jakobsoni kool) — 8,27; 9. Joosep Voll (Jakobsoni kool) — 7,48; 10. Joonas Toom (Jakobsoni kool) — 7,54; 11. Brandon Oja (Viiratsi kool) — 8,39; 12. Klaus Marten Vehman (Paalalinna kool) — 8,44; 13. Reigo Veske (Jakobsoni kool) — 8,73.

Vanemate poiste kaugushüpe: 1. Enn Robert Kinnas (Paalalinna kool) — 5,32; 2. Enrico Hännilene (Paalalinna kool) — 4,34; 3. Joosep Voll (Jakobsoni kool) — 4,19; 4. Reiko Männi (Suure-Jaani gümn) — 4,08; 5. Sander Truu (Kitzbergi gümn) — 4,06; 6. Kristjan Kukk (Paalalinna kool) — 3,91; 7. Reigo Veske (Jakobsoni kool) — 3,89; 8. Brandon Oja (Viiratsi kool) — 3,86; 9. Klaus Marten Vehman (Paalalinna kool) — 3,86; 10. Tanel Kondel (Suure-Jaani gümn) — 3,58; 11. Markus Mäik (Viiratsi kool) — 3,56; 12. Tanel-Rasmus Teesalu (Kitzbergi gümn) — 3,48; 13. Pärtel Bärengrub (Jakobsoni kool) — 3,47.

Allikas: Viljandi spordikool

Viljandi HC sai neljapäeval oma hooaja kolmanda võidu, kui suutis tänavustel meistrivõistlustel teist korda üle mängida SK Tapa. Pilt on tehtud võistkondade esimesel mõõduvõtul Viljandi spordihoones.

KÄSIPALL

Viljandlased lustisid võõrustaja kulul

MADIS LUIK
madis.laik@ajaleht.ee

Viljandi käsipallimeeskonna meistrilliga hooaeg on alanud küll oodatust kehvemini, kuid neljapäevane võit annab lootust, et asjad pööravad paremuse poole.

Treener Marko Koksi sõnul on mängijatel vajaka jäänud eelkõige emotsioonidest ja meeskonnavaimust.

«Raske öelda, miks oleme seni väljakul suhteliselt tujutult tegutsenud. Neljapäeval oli pilt juba parem,» rääkis ta.

Neljapäeval kohtus Viljandi HC meistrilliga põhiturniiri teise ringi avamängus võõral väljakul SK Tapaga ning võitis 29:17.

«Üle hulga aja nägin mehi, kes nautisid mängu ning tundsid enda ja kaaslaste heast sooritusest rõõmu ega peljand seda ka välja näidata,» nentis Koks.

Kohtumine algas siiski veidi kummaliselt. Nagu ütlesid asjaosalised, polnud mäng iseenesest halb, aga vajaka jäi

resultatiivsusest. Viljandi meeskond viskas esimese värava alles 14. minutil. Vastane oli selleks ajaks kogunud neli punkti.

«Paanikat ei tekkinud korragi. Kaitse toimis ja rünnakul mängisime endid kenasti positsioonile. Olime vaid veidi ebatäpsed. Samas tegi väga hea alguse vastaste värava vaht,» meenutas Koks ning lisas: «Kui Tapa puurilt kaane eest kangutasime, oli kogu kohtumine juba meie kontrollida.»

Juhendaja sõnul suutis võistkond seekord vältida äravajumist, mida sel hooajal on lubamatult palju ette tulnud.

«Tänavu on meie häda olnud just suutmatust mõnast välja rabelda. Kui oleme korra juba põlvil vajunud, pole päris püsti enam tõusta suutnud,» rääkis ta, andes mõista, et põhiturniiri esimene mänguring ei kulgenud viljandlastele just oodatult.

Avaringis teenis Viljandi HC kaks võitu, alistades Tapa ja Audentese meeskonna. Seega oli neljapäeval saavutatud võit talle hooaja kolmas.

«Tehnilisest ja taktikalisest küljest oleme iga kohtumisega paremaks läinud. Kui

ARVAMUS

ELMU KOPELMANN, SK Tapa treener

Ehkki juhtisime esimesel veerandtunnil jalgpalli meenutava skooriga 4:0, jätsime edaspidi oma võimalused kasutamata ja loovutasime initsiatiivi täielikult Viljandile. Põhjus peitus paljuski individuaalsetes vajakajäämistes. Teisalt on meil noor koosseis ja poiste tegutsemist platsil võis mõjutada see, et kohtumisest tehti videoülekanne.

Rahule võis seekord jääda vaid väravavaht Artur Oganezovi mänguga.

niitud mängulusti ka üles leiame, liigub asi ülesmäge,» oli Marko Koks lootusrikas. «Tapaga mängisime hästi, aga parema ülevaate meeskonna hetkeseisust annavad kaks järgmist matši Värskas Orinaali ja Viimsiga.»

Nimetatud kohtumistest esimene saab teoks eeloleval kolmapäeval Viljandi spordihoones.

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee, kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja Rannar Raba 433 0051
Toimetajad Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvekülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbijad) 433 0052
Kaie Mõlter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Rüig, Marko Saarm 433 0057
Korrektoirid Kadri Soon, Tea Raidaalu 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Küljendaja-kujundaja Liina Valt 433 0081
Korrektoir Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu. Toimetust käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükihoones. Tiraaž 8987

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressiohkogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Neljapäeval ei sündinud Viljandis ühtegi last.

135 AASTA EEST Sakala, 25. XI 1878

Pärnu linnast. Meie kaastööline Pärnulanen kirjutab viimastest juhtumistest Pärnu linnas: «Meie gümnaasiumi koolipoisid andiswad 29. Oktobril teatrimeisa mänguriistade peal kontserdi. Mängimisest võtsiwad ligi 30 poissi osa, kes suuremaks jaoks wiulite peal mängisiwad. Mõned tükid saiwad üsna kauniste ära mängitud. Wäga kii-duwäärt ja auulikud on need meie praeguse gümnaasiumi walitsuse püdmised, et esmalt kaswandi-kude terwise eest muret kannetakse ja neid hoollega turnimiseks harjutatakse, ja teiselt, et neid muusiku õppimisest osa wõtma äratatakse.»

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9-17, lõuna kl 13-13.30. Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee. Kuulutuse tellimine internetis <http://kuulutus.ajaleht.ee>

ostame
METSAKINNISTUID

üle Eesti: tel 507 2544
www.erametsa.ee

METSALE HEA PEREMEES!

KINNISVARA

Müüa 4-toaline keskkütttega korter Männimäel kivimajas. Tel 5843 8233.

Olen huvitatud korteri või maja ostust Tallinnas. Tel 5820 0800.

Ostame metsa- ja põllumaad. Tel 5331 1935.

Ostan 1- või 2-toalise korteri Viljandis. Tel 554 4861.

Ostan maad ja metsa. Tel 511 1666.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Soovin üürida 1- või 2-toalise keskkütttega korteri. Tel 554 4861.

Soovin üürida korraliku korteri Viljandis. Tel 5743 3767.

Üürile anda korralik 4-toal korter Paalalinnas. Tel 505 5851.

SÕIDUKID

Ostan vana veneaegse mootorratta, seisukord pole oluline. Tel 502 6736, lauri@revenant.ee.

TEENUSED

Ehitustööd. Tel 5694 0590.

AS ACROPOLIS
EHITAB JA REMONDIB
KRUUSATEID JA TRUUPPE
NING MÜÜB

- liiva,
- sõelutud liiva,
- kruusa,
- purustatud kruusa,
- killustikku.

INFO ja TELLIMINE tel 524 1222.
e-post kristjan@acropolis.ee

Halumasin. Tel 5563 8552.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h, h 1,09 €/min.

Katused, fassaadid ja viimistlustööd. Tel 5352 9476.

Katuse-, üldehitus- ja siseviimistlustööd. Tel 5691 8534, 5698 3192.

Kõik pottsepatööd. Tel 5825 2138.

Metallitööd. Trepid, piirded. Tel 517 5265.

Ohtlike puude langetamine. Tel 504 7811.

Elad edasi meeltes ja mõtetes, oled alati koduste seas.

Lahkus meie kallis abikaasa, isa ja vanaisa

ALDO MÄLGAND

18. X 1937 – 28. XI 2013

Leinavad omaksed.

Ärasaatmine pühapäeval, 1. detsembril kell 13 Riia mnt kabelist samale kalmistule.

Südamlik kaastunne Luulele ja poegade peredele kalli abikaasa, isa ja vanaisa

ALDO MÄLGANDI

kaotuse puhul.

Vend Robert

- kanalisatsiooni- ja veetrassitööd
- sanitaartehnilised tööd
- süvaveepumpade ning septikute paigaldus

Tel 521 7415
info@veegrupp.ee
www.veegrupp.ee

Remondin ja ehitam ahjusid, pliite ja kaminaid. Tel 5563 6074.

Soojustamine puistevillaga. Tel 5665 0604, 502 0066.

Talverehvide müük ja paigaldus. Soodushinnad -20%. OÜ Car-Fix, Riia mnt 54b, tel 433 7789, carfix@carfix.ee.

Terrassid, voodrilauad, saunad, kivitööd, ripplaud jne. Garantiid. Tel 5366 9108, A1 Ehitusviimistlus OÜ.

Veo- ja tösteteenus, kruus, liiv, killustik, muld. Tel 5373 1475.

Virtsapütt. Tel 518 5879.

Üldehitustööd vundamendist lõppviimistluseni, ka metallkonstruktsioonil. Tel 5556 6995, 5649 2353.

KOOLITUS

Soome tööohutuskardikoolitus on 7. dets. Hind 85 €. OÜ Unigo Partners (koolitusluba nr 6240HTM), tel 5661 4656, www.aktuuaalkoolitus.ee.

TÖÖ

Ettevõtte pakub tööd pearaamatupidajale. CV koos palgasooviga saata 6. detsembriks eewalotta@gmail.com.

Taaskasutuskeskus Leiu pakub peagi avatavas boksidega komisjonikaupluses tööd

KLIENDI-TEENINDAJALE.

CV saata viljandi77@mail.com

Tartu t 5, Viljandi.

Männimäe külastemaja kohvik võtab tööle ettekandja. CV saata mannimaja@mannimaja.ee. Info tel 509 6330.

Pakun tööd rahvusvaheliste vedude autojuhile Eesti–Euroopa–Eesti suunal. Tel 501 3193.

Üldehitusega tegelev firma otsib ehitustöölisi. Tel 5698 3192.

LOOMAD

Müüa 7,5-kuune ristanpull. Tel 5682 2446.

Müüa haned. Tel 5555 6633.

Meie sügav kaastunne Ahtile kalli isa

ALDO MÄLGANDI

kaotuse puhul.

Töökoja kollektiiv

Südamlik kaastunne Luulele, Ahti ja Arvedi peredele kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia

ALDO MÄLGANDI

valusa kaotuse puhul.

Ilme, Kairi ja Rauno peredega

Südamlik kaastunne Luulele, lastele ja lastelastele

ALDO MÄLGANDI

kaotuse puhul.

KÜ Lõuna 10 elanikud

Kui sul on koju seisma jäänud asju, mida sa enam ei soovi, siis **too need meile müüki.**

Broneeri laud, jõulukuul soodushinnad.

Kõigi detsembrikuus laua broneerimise ja ostjate vahel toimub jõululoos.

TEE JÕULUOSTUD MEILT!

Lossi t 40 (Mivar-Viva vastas), tel 5370 7307.

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.

Tel 517 4303,
argo@renlog.ee,

www.renlog.ee

PÖLLUNDUS

Kasvuhooned ja kihtplast kasvuhoonetele. Tel 503 7585, www.kasvuhooned.com.

Ostan või võtan rendile põllumaad. Tel 515 7741.

METSAMATERJAL

Arbormen OÜ ostab metsa, metsamaad ja raieõigust. Parim hind ja kiire tehing. Tel 522 0321.

OST

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

Metsakinnistute ja raide ost
(sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpooteegiga koormatud metsakinnistud).
Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel.

Tel 510 3681, andrus@grundar.ee
faks 447 0525, Lille 4, Pärnu

Ostan õunapurusti ja mahlapressi. Tel 5558 3686.

OÜ OK Mets ostab raieõigust, metsamaad ja üarmaterjali. Ülestöötamine ja vedu. Tel 527 8119, 503 3379.

MÜÜK

Kuivad pakitud kütteklotid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Kuivad kütteklotid ja pliidi- puud. Vedu tasuta. Tel 5391 4443.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Küttepuud ning lehtpuuklotid võrgus. Kiire teenindus, täpne kogus. Tel 5782 7770.

Mahutid, septikud, lipumastid. Müük, vedu, paigaldus. Tel 5344 3556, info@plastekor.ee.

Kurb on nüüd kodu, tühi ja külm, pisaraid valab me kõikide silm.

Lahkus me kallis isa ja vanaisa

JÜRI TAMM

Leinavad Brita, Riina, Raimo, Jaan ja Eevi.

Mälestame

JÜRI TAMME

Avaldame kaastunnet kallile Tiule, Raimole ja Riinale perega.

Aime ja Kalju, Tarvo ja Andrus peredega

OSTAB KASESAEPAKKU
(pikkus 3 ja 3,2 m, läbimõõt alates 18 cm).

Lisainformatsioon tel 528 7186,
e-post timo@aravete.ee

TOOTMISTEHNIIKA MÜÜK

metallitööpingid
puidutööpingid
metallisaed
pelletipressid
kommunaalmasinad
haagised
treilerid

www.krkmoigu.ee info@krkmoigu.ee

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa lambaliha, kalkuneid ja parte. Tel 5816 4973.

Müüa lõhutud küttepuud ja kütteklotse 40 l võrkkotis, hind 1,50 €. Tel 5683 0454.

Müüa mahesealiha 3 €/kg. Koju-toomine tasuta. Min kogus 1/4 siga. Tel 5596 6712, 5555 3518.

Müüa põranda-, voodri- ja ehituslaudu. Eri laiused. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Müüa vintraudne püss Bars, kaliiber 5,6 × 39, koos laskemoonaga. Loaga ostjale. Info tel 523 2615.

Pakitud kütteklotid ja kamina- puud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett, alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Raassilla rehvitöökojas kõik kasutatud sõiduautorehvid 15–17,50 €/tk. Suur valik kaubiku- ja protekteeritud rehve. Tel 5348 0984, 5682 2632.

Soodsalt puit- ja turbabrikett, kuivad kütteklotid (lahtised ja pakitud). Vedu. Tel 506 8501, 520 2190.

Toores lepp 24 €/rm. Tel 5563 8552.

Õhksoojuspumpade müük ja paigaldus. Hinnad al 669 €, järelmaks al 50 € kuus. Lisainfo tel 5388 4884 või www.ohksoojus.eu.

KASUTATUD ASJAD

Müüa paadimootor, lahtikäiv lastevoodi, videokassetimängija, korralikud valged siseuksed, profi võsatrimmer, nõudepesumasin, 30 l plastkanistrid. Tel 511 4472.

Ostan teie üleliigseid vanu asju ja aitan kaubikuga kolida. Tel 5649 5965.

Ostan traktori T-40 esisilla öla ehk käise või esisilla. Tel 516 4550.

Südamlik kaastunne Tiule arm- sa abikaasa

JÜRI TAMME

kaotuse puhul.

Tiina ja Ludmilla

Südamlik kaastunne Tiule pere- ga kalli abikaasa, isa ja vanaisa

JÜRI TAMME

kaotuse puhul.

Ene ja Tea peredega

Müüa saunaahi (mat 6 mm, vee- särk, h 230 €) ja soojakuahi (buržuika, h 80 €). Tel 503 6114.

Müüa kasutatud rehve ja vel- gi Paala tee 52-a (Eesti Ener- gia hoov). Tel 5647 5342, www.aalux.ee.

Müüa vähe kasutatud rehvid 215/55 R16 (nael, 2 tk), 275/40 R20 (M+S, 4 tk), 215/70 R16 (M+S, 4 tk), 205/155 R16. Tel 5681 9509.

Nõukapood Turu t 13, vanava- ra ost-müük. Tel 5804 6910.

Ostan palgi koormiseks liimeist- rid, sepaalasi, veneaegse metal- list töölauda ja tislari kruupingi. Tel 5679 6943.

Ostan vanu fotosid, postkaarte, münste, märke, medaleid, lau- hõbedat, nõusid, fotoaparaate, arvelaudu, kelli ja muid vana- aegseid esemeid. Tulen kohale maakonna piires. Tel 517 4050.

Ostan vanu raamatuid, post- kaarte, fotosid, fotoaparaate, märke, medaleid, ordeneid, münste, paberrahasid, marke, lauanõusid, ehteid, sõlgi, hõ- bedat, mänguasju, kunsti, mööblit jm. Tel 5629 8981.

Ostan vanaaegse telefoni, takso- foni, veneaegse taksomeetri, bussipileti väljastamise aparaa- di, metallist töölauda ja tislari kruupingi. Tel 516 4550.

Nii vaikselt kõik on jäänud me ümber ja me sees.

VAIKI MOORATS

Kallist vanavanaema, vanaema ja ämma mälestavad Soile perega, Jarno, Liana ja Merle.

Südamlik kaastunne Veljo pere- le kalli poja

MARTIN VIHMANNI

kaotuse puhul.

Rein perega

VOLLI KANGRO 85

Kindlat kätt ja kergelt jalga veel paljudeks aastateks!

Heimtali jahiselts

Ostan vanaaegse söögilaua, raa- matuid, postkaarte, paberraha- sid, münste, nõusid, maale, ikoo- ne, medaleid, hõbedat, märke, ordeneid, dokumente, kelli jne. Tel 5829 9810.

Müüa keskküttekatel ja pöörata- va teraga lumesahk MTZ-le või T-40-le. Tel 520 5426.

Müüa koeravillast käsitsi kootud kreemjas kostüüm. Tel 5649 0771.

Ostan veneaegseid ja vanemaid münste, rahasid, rinna- märke, me- daleid, kelli, ehteid, mänguasju, fototehnikat, postkaarte ja raa- matuid. Tel 5845 5341.

Vanavara, müntide, märkide, medalite, markide, postkaartide, kunsti, muustriga nõude ost. Tel 5566 3939.

TEADE

7. dets kl 10–16 on Paide kul- tuurikeskuses ja parklas jõulu- laot «Jõulukroon». Kauplejate registreerimine tel 384 9130, www.paidekultuurikeskus.ee.

KAOTATUD

25. nov õhtul kl 17.30–17.45 vahel kadus oma koduõuelt Kuu- dekülalt must emane 4a New- foundlandi koer, reageerib nime- le Nessi. Rinnal valge triip. Palu- me inimestel, kes on meie koera näinud või temast midagi kuul- nud, teatada tel 512 6212, Tiia.

Head abistajat

ALEKSANDR IGNATENKOT

mälestab Salme.

Muld mälestust matta ei suuda.

KADRI KUKK

2. XII 1893 – 30. VI 1976

Rahvalaulikut mälestavad tema 120. sünniaastapäeval Elmar, Vaido ja Taimo peredega.

PUIDUKODA
www.puidukoda.eu

OÜ Puidukoda on Karksis asuv 1997. aastal asutatud Prantsuse kapitalil põhinev ettevõte. Meie põhitegevuseks on kõrgema lisandväärtusega hoovalmaterjali tootmine ning turustamine. Meie põhiväärtusteks on pidev areng ja avatus väljakutsetele.

Otsime oma töökasse ja aktiivsesse kollektiivi

RAAMATUPIDAJA-PERSONALISPETSIALISTI, kelle peamised tööülesanded on:

- tavapärase raamatupidamistoimingud,
- personaliga seotud küsimuste lahendamine ja dokumentatsiooni haldamine.

OSTU- JA LOGISTIKAOSAKONNA ASSISTENTI, kelle peamised tööülesanded on:

- dokumentatsiooni haldamine,
- suhtlemine erinevate osapoolte ning koostööpartneritega.

Kandidaatidelt ootame:

- keskeri- või kõrgharidust (raamatupidaja-personalispetsialisti puhul raamatupidamisalane haridus),
- eelnevat töökogemust vastavalt raamatupidajana või ostu/logistika valdkonnas,
- head meeskonnatöö- ja suhtlemisoskust, kohanemisvõimet ja pingetaluvust,
- iseseisvust, kohusetundlikkust, korrektsust ja täpsust oma tööülesannete täitmisel,
- heal tasemel eesti, vene ja inglise keele oskust.

Täiendav info Puidukoda OÜ kodulehel www.puidukoda.eu, aadressil personal@puidukoda.eu või telefonil +372 521 6776.

Kandideerimiseks saada oma CV koos motivatsioonikirjaga e-posti aadressile personal@puidukoda.eu hiljemalt 15.12.2013.

JK LIGHT kaupluses

müügil valik sise- ja välisjõuluvalgusteid.

Detsembris hinnaüllatused.

AVAMISPÄEVAL 50 € ostu puhul KINGITUS!

Avame kell 10!

Home Gallery II k Leola 53, Viljandi

JK LIGHT
INDAGOM OÜ
www.jk-group.ee

Viljandi täiskasvanute gümnaasium

jätkab kuni 31. detsembrini õpilaste vastuvõttu

riigieksamite ettevalmistuskursustele.

Õppimine VTG-s on tasuta.

Kesk-Kaare t 17, Viljandi. Tel 433 4396.

CENTRUM KESKUS

JÕULUMELU CENTRUMI KESKUSES!

1. detsembril kell 12.00 - 15.00

Ringi liiguvad päkapikud, lastele meisterdamine ning palju muud lõbusat!

Parimad pakkumised jõulukuul Viljandis leiad **Centrumist!**

CAMMA OÜ
METSATÖÖD

- Noorendike hooldus
- Raie tööd
- Metsamaterjali väljavedu
- Metsamaa ja -materjali ost

Viljandimaa, Kõpu vald
Tel 522 9472
kaimar@camma.eu
www.camma.eu

Viljandi, Vaksali 11

Teisipäeval, 3. detsembril

UUS KAUP!

PIDULIKULT Peoriided väikestele preilidele...
PIDUSSE! *Pampolina Mähe Huuse Königsühle*

Tallinnas, Tartus, Kohtla-Järvel, Viljandis, Elvas ja Põlvas

Merilux Ehitus

Fassaadi soojustus- ja viimistlustööd
Katusekattetööd
Üldehitus

Tel 5649 4910
5347 0972
E-post info@meriluxehitus.ee
www.meriluxehitus.ee

ERT

TÜEHA

Metalli- ja Puidutooted

Väike-Laatsi 2, Valga
Tel +372 505 5563, 766 3637

E-post info@ert.ee
www.ert.ee

Enne talve hinnasula haagistele!

UUS RUUMIKAS SUZUKI SX4. EESTI TEEDELE LOODUD

SUZUKI Way of Life!

SX4 S-Cross 2wd alates 14 999* €

Liisingu sissemakse 0%

SX4 S-Cross 4wd alates 18 499* €

Uus väikemaastur Suzuki SX4 S-Cross on nelikevooliste hulgas uus ja arvestatav tegija. Omadustelt on ta Eesti teede lausa loodud - ei karda ei asfaldiauke, kruusa ega metsateid. Ühelt poolt uhkustab auto oma sportlikku ja kelmika välimusega, teisalt sobib ruumi poolest ideaalselt pereautoks. Ainulaadne ALLGRIP nelikevool, suurepärase sõiduomadused, läbimõeldud turvaelemendid ning rohkest ruumi nii sõitjatele kui pagasile kõnelevad tehnoloogia ja stiili uuest tasandist. Alusta oma uut seiklust!

NELIKEVOGA VÄIKEMAASTURID	Võimsus kw	Keskmine kütusekulu / CO ₂ V/100 km / g/km	Pikkus mm	Teljevahe mm	Pakiruum l	Turvapadjad tk	Nelikevooli režiimid	Hind €
Suzuki SX4 S-Cross 1.6 VVT 4WD GL+ 5MT	88	5,9 / 135	4300	2600	430	7	4	18 499*
Subaru XV 1,6i 5MT	84	6,5 / 151	4450	2635	380	6	1	21 800
Opel Mokka 1.4 NET Start/Stop Enjoy 4WD	103	6,4 / 149	4278	2555	362	6	1	20 329
Nissan Qashqai 2,0 Acenta Connect 6MT 4WD	103	8,1 / 187	4330	2630	410	6	3	22 390

*TUTVUMISHIND. Andmete aluseks on info markide kodulehtedel seisuga 13.09.2013. Keskmine kütusekulu 4,6-5,9 l/100 km ning CO₂ heide 120-135 g/km.

SILLER AUTO Suur-Kaare t 69, Viljandi. Tel 444 8866.